

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut.) 4. Telefon: 151. Sürgőnycim: Közlöny, Arad. Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ARA 5 LEJ

Előfizetési árak: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lei. Külföldre havonta 50 Lei-többször. Egyes szám 5 Lei. Vasárnap 6 Lei. (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLVI. évfolyam, 140. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, 1931. június hó 25

Hoovertól — Aradig

A világeseményeket mindenki a maga érdekeinek szemszögéből szokta figyelni. Amióta Hoovernek, az Egyesült-Államok elnökének nagy elhatározása nyilvánosságra jutott, mindenki, aki a gazdasági élet általános pesszimizmusában még teljesen el nem fásult, azt a kérdést veti fel, hogy lát a híres terv mit jelent tulajdonképpen mireánk nézve és a lelki megkönnyebbülést — amely a mindennapi izgalmakat felváltó megnyugtató hírek nyomában járt — követni fogja-e életünkben a kenyérharc vívódásainak tényleges megengyhülése?

Romániát a Hoover-terv eléggé közvetlenül érinti. Az amerikai elnök javaslata szerint az Egyesült-Államok kormánya hozzájárul a hadviselt hatalmak háborús adósságainak egyelőre 1931. július elsejétől 1932. június 30-ig terjedő felfüggesztéséhez, azzal a kikötéssel, hogy a hatalmak is lemondanak ugyanerre az időre a jóvátételre kötelezett államoktól járó annuitások követeléséről.

Románia elég tekintélyes háborús adósságaiban Amerika mint hitelező tiszteletreméltó összeggel szerepel. Romániának az Egyesült-Államokkal szemben fennálló háborús adóssága 121 millió dollár, azaz mintegy huszmilliárd lej. A Hoover-ajánlat tehát országunkra nézve annyit jelent, hogy Románia egy, esetleg két évre megszabadul a huszmilliárdnyi adósság-félévi annuitásainak fizetési kötelezettségétől. Viszont Romániának kell mondania a jóvátételre kötelezett államoktól járó követeléseiről. Ilyen állam elsősorban Németország, amelytől a Young-tervezet első évében 11 millió aranymárka, azaz 440 millió lej járt volna és valószínű, hogy ezévből is ugyanekkora összeg vált esedékessé. Ausztriával szemben Romániának jóvátételi követelése nincsen, viszont a Magyarországgal szemben követelt jóvátétel összege, amint ismeretes, az optáns-ügy rendezésével kapcsolatos és Románia követelése az optánsoknak adandó kártalanítás összegébe fog beszámítást nyerni.

Románia tehát elesik a Németországtól járó 440 millió lejes követelésétől, amivel szemben megtakarítja az USA-nak járó huszmilliárd lejt, amelynek csupán négy százalékos kamatja is nyolcszázmillió lejt tesz ki, amihez még a törlesztés is járul. A fenti számok szerint a Hoover-javaslat érvényesülése Románia két évi költségvetésére mintegy félmilliárdos megkönnyebbülést jelent.

De nagy jelentősége van a tervezetnek Romániára nézve egy másik szempontból is. A román-német megegyezés a román gabona értékesítésére még nem történt meg, de létrehozatala valószínűleg látszik, miután Romániának legfőbb gabonakiviteli piaca eddig is Németország volt.

Románia a boletta helyett a mezőgazdaság felsegítésére, — amint ismeretes — az export-prémiumot alkalmazza. Könnyen áttekinthető tehát, hogy mennyire elsőrendű érdeke a román mezőgazdasági köröknek, hogy minél többszöri tízezer lej kerüljön kifizetésre az exportált gabona minden egyes vaggontétele után. Mindezekon felül a Hoover-tervezet annyit jelent, hogy a válság tényleg eljutott a mélypontjára, amelytől most már radikális intézkedések vezetnek a javuláshoz. Amerika moratóriuma a gazdasági ellenségeskedés megszüntetését, a pénzügyi fegyverszünetet jelenti. Ennek áldását megérzi egész Európa. Nyugtató a Kelet és minden gazdasági egzisztencia a mammoth-vállalatoktól kezdve a fajúsi ötholdas kisbirtokosságokig a mindennapi létért küzdő tömegéig.

Feloszlatják a kommunista szervezeteket

Maniu titokzatos lemondása körül különféle kombinációk terjedtek el — A kamara mai ülése — A Banca Nationala nem hagyja ki pénzügyi műveleteinél a külföldi bank-szakértőket

Iorga cáfoló magyarázata az új érettségi-törvényről

Bucurestiből jelentik: Az ország politikai életét teljesen felforgatta Maniu lemondása. A Lupta mai száma cikket közöl, amely szerint Maniut követni akarja Pop C. István és Vlad Aurel is, akik szintén le akarnak mondani mandátumaikról és vissza akarnak vonulni a politikai élettől. A párt azonban minden lehetőséget elhárít, hogy ezeket a politikusokat vissza térítse elhatározásuktól.

Iorga miniszterelnök hivatalos lapja, a Neamul Romanesc mai számában vezércikkben foglalkozik Maniu lemondásával. A cikkről azt hiszik, hogy azt maga a miniszterelnök írta. A vezércikk megemlékezik arról, hogy akkor, amikor évekkel ezelőtt a Iorga-párt

fuzionált a nemzeti-párttal, akkor Maniu szintén lemondott a pártelnökségről, mert nem bízták meg a kormányalakítással. Később azonban megmondolta a dolgot és megmástitotta szándékát. Nem valószínű, hogy most is így lesz. Egy másik cikk szerint, amely ugyancsak a Neamul Romanescben jelent meg, Maniu mártírnak akarja magát kijelenteni, nemcsak a párt, de a közvélemény előtt is.

Bratianu György lapja, a Miscarea, szintén foglalkozik a lemondással és azt írja, hogy a lemondás csak stratégiai fogás. Hogy Maniu mit akar ezzel elérni, azt még nem lehet tudni. A lap szerint ezt csak legfelsőbb barátai tudják, ezek azonban rendkívül diszkrétek.

A kormány ma készült el a törvényjavaslattal, amely a jövőhéten kerül benyújtásra és amely az összes kommunista szervezetek azonnali feloszlatását rendeli el. A terv szerint minden helyiséget, amelyet az ugynevezett Egységspártiak bírnak, lepecsételik, az összes ifjúsági és sportegyesületeket, amelyek a kommunistapárt egészénél működtek, feloszlatják és vagyonukat zár alá veszik.

Történelmi párhuzam Maniu Gyula és Bratianu Ionel között

Az Adeverul mai száma azt írja, hogy Maniu Badacsonyba fog végleg visszavonulni. A lap párhuzamot von Maniu lemondása és Bratianu Ionel 1913-beli lemondása között, amikor a liberális-pártelnök azért mondott le, mert a király az ő megkérdése nélkül üzenté meg a Balkán-háborút.

— A két lemondás nagyban hasonlít egymáshoz, azonban lényegében nem. Maniu azért mondott le, mivel a jelenlegi rendszert nemzeti szerencsétlenségnek tartja, amely ellen nem harcolni kell, hanem a hatalom jelenlegi urait meggyőzésel kell rábírní annak megváltoztatására. Maniu pedig magát erre nem tartja alkalmasnak, mert úgy érzi, hogy gyanusnak tűnne fel a hatalmon lévőek előtt.

A nemzeti-parasztpárt végrehajtó-bizottsági ülése elé felokozott érdeklődéssel tekintenek, miután a végrehajtó-bizottság nem választhat végleges elnököt, mert ez a pártkongresszusnak van fenntartva. Ideiglenes elnöknek minden bizonnyal Mihalachet fogják megválasztani, aki már egy ízben — Maniu külföldi útja alkalmával — egy fél évig intézte a párt ügyeit.

Egyes lapok kommentárokat fűznek a Madgearuhoz intézett levél egyes részeihez. Illetékes helyen kijelentették, hogy ennek a levélnek nincs különösebb jelentősége és az csak a távozó elnök precizitásának dokumentuma, Maniu ugyanis a párt főtitkárának is be akarta jelenteni lemondását.

Iorga nem ad nyelvszabadságot a kisebbségi diákság számára

Iorga miniszterelnök politikai barátjai előtt kijelentette, hogy valóban az a hír, mintha a kamara elé terjesztendő baccalaureatusi törvény a kisebbségi diákoknak szabad választást engedélyezne az érettségi vizsgán használandó nyelv tekintetében. Mindössze annyi könnyítés lesz, hogy a kisebbségi diákok kisebbségi nyelven használhatják anyanyelvüket, de a hivatalos nyelv a baccalaureatusi vizsgánál ezután is a román lesz és csak kivételes esetben engedik meg más nyelv használatát is.

A kamara kegyeletes ülése

A kamara ma délutáni ülésén Perieteanu kormánypárti képviselő megemlékezett Reseanu szenátor tíz év előtti elhalálózásáról, akit az ismeretes bombamerénylet alkalmával meggyilkoltak. A szenátor szobrát most állítják fel Iasiban a nemzet kegyelete emlékeül. Iorga miniszterelnök a kormánypárt, Goga a néppárt, Oromolu volt bankkormányzó a liberális-párt, Grau a nemzeti-parasztpárt és végül Cuza a L. A. N. C. nevében emlékeztek meg kegyeletes szavakkal a bombamerénylet áldozatáról. Ezután Marinescu kormánypárti képviselő megkérdézi a miniszterelnököt, hogy tud-e arról, hogy két középiskolát megszüntettek a fővárosban? Iorga azonnal válaszol és kijelenti, hogy nem megszüntetésről van szó, hanem mindössze az történt, hogy két tanonciskolát beolvasztottak az elemi iskolákba, de az eddigi munkarendben változás nem történt.

German szociáldemokrata képviselő a munkásság súlyos helyzetét ecseteli és kéri a kormányt, hogy igyekezzen munkaalkalmakat szerezni, hogy a véglegesen elkeseredett munkásságot megmenthessék.

Manoilescu miniszter válaszolt az elhangzott interpellációra:

— Sajnos, megállapíthatom, hogy German képviselő ur egyáltalán nem tuloz és meg is van minden igyekezet a kormányban, hogy ezt a súlyos és sürgős problémát megoldja, csak egész rövid türelmet kérünk még.

Argetoianu pénzügyminiszter ma erőiesen megcáfolta a sajtó képviselői előtt azt a hírt, hogy a Banca Nationala nagyobb mennyiségű papírpénz kibocsátásának tervével foglalkozik. A pénzügyminiszter szerint a Banca Nationala a külföldi szakértők hozzájárulása nélkül semminemű fontosabb műveletet nem végez.

Averescu marsall lemondását illetékes helyen cáfolják. Ennek ellenére a lapok újból írnak a marsall visszavonulásáról.

Világfront alakul Franciaország ellen

Mussolini Olaszország teljes egyetértéséről biztosította Hoovert, Európa nagy szanálási tervében — Brüning német kancellár szenzációs felhívása a rádióban — Sulyos támadások érték Amerikát a francia kamarában

Ma dönt Franciaország a magatartásáról

Londonból jelentik: A világpolitika eseményei között ma is minden egyebet háttérbe szorít Hoover elnök kezdeményezése, mely a háborús adósságok és az ezzel összefüggő kérdésekben teljesen új helyzetet teremtett. A politikusok még vitákoznak az amerikai kezdeményezés jelentősége fölött, a gazdasági élet azonban már a legkisebb ellentmondás nélkül eszkomptálta az Amerikából jövő kezdeményezést s a tőzsdék árfolyamai olyan rohamosan emelkednek, hogy Hoover indítványával járó áldozatokat már magukban is ellensúlyozzák. Az általános árfolyamemelkedés alól még a kritikus álláspontot elfoglaló Franciaország tőzsdéje sem tudja kivonni magát, itt is mint az egész világon, gyors emelkedésben van különösen a nyersanyagok ára.

A francia ellentmondás

A francia ellentmondás a Hoover-tervnek az egész világon gyakorolt hatásával szemben tehetetlennek mutatkozik. A francia kormány ugylátszik, tisztában is van azzal, hogy ezuttal nem olyan könnyű a dolga. Két minisztertanács is foglalkozott már Párisban az Amerikának adandó válasszal, de még mindig nem tudott döntéshöz jutni. Tegnap este Laval miniszterelnök és Briand külügyminiszter a Hoover-javaslat pénzügyi következményeiről tárgyaltak Flandin pénzügyi és Pietri költségvetésügyi miniszterekkel. A megelőző minisztertanács — ez is mutatja, hogy milyen nagy jelentőséget tulajdonítanak a dolognak — Doumer köztársasági elnök is jelen volt. Végül is azt határozták, hogy ma újra minisztertanács ül össze és ezen fogják megbeszévezni a Hoover indítványára adandó választ. Briand közben érintkezésbe lépett a brüsszeli és római kormányokkal is abban a hiszemben, hogy jóvátételi fizetések ügyében ezeknek a kormányoknak érdekei párhuzamosak a francia kormány érdekeivel.

A párisi kamara tegnap esti ülésén, amint az utolsó táviratok jelentik, *heves támadást intézett Hoover terve ellen a nacionalista jobb-*

közép, mely belpolitikában a Laval-kormányt támogatja. Egész sor interpellációt terjesztettek be, amire Laval miniszterelnök bejelentette, hogy pénteken fog válaszolni. A jobbközép lármás vezére, Louis Marin volt miniszter fölhasználta az alkalmat, hogy az amerikai indítvány mellett élesen támadja Briand politikáját is. Briand csak közbeszólásokkal válaszolt, mire szokatlanul heves vita keletkezett, melynek folyamán nemzetközi szempontból is sulyos kijelentések estek Amerika ellen. A kellemetlen helyzetnek Laval miniszterelnök vetett véget, aki felszólalásában kijelentette, hogy a francia kormány tudja, milyen nemes ludokok vezették Hoover elnököt indítvány megterelésében.

A Matin ma nagy cikkben fejtegeti azt, hogy Franciaország semmiképpen se járulhat hozzá olyan intézkedéshez, amely a reparációs költségek eltérítésére vonatkozik s ami a Young-terv lerombolását idézné elő.

Brüning beszéde a rádióban

Angliában és Németországban fenntartás nélkül helyeslés kíséri Hoover kezdeményezését. Brüning német birodalmi kancellár tegnap feltűnéstkeltő beszédet tartott a német rádióban és beszéde folyamán újra felajánlotta a

franciáknak a barátságos közeledést a Hoover-terv kivételére.

— Hoover javaslata — mondta a német kancellár — megvalósulása esetén a világgazdaság fellendülését fogja jelenteni, ami bőségesen kárpótolna minden államot a javaslat érdekében hozandó esetleges áldozatokért. Németország ezért lelkesedéssel áll az amerikai javaslat mellé, melyet minden eszközzel támogatni fog.

Olaszország és Anglia áll Amerika mellett

Mussolini ma délelőtt ugyancsak hosszasan tárgyalt a pénz- és külügyminisztereivel. A Popolo di Italia értesülése szerint Mussolini mindenben támogatni kívánja Hoover törekvését. Későbbi római jelentések szerint Mussolini már ma délután utasította washingtoni követét, hogy nyújtsa át jegyzékét Hoovernek, amelyben fejezze ki Olaszország teljes egyetértését moratoriumi tervével kapcsolatosan.

A francia minisztertanács ma dönt Hoover indítványára felett és délután hozza nyilvánosságra álláspontját.

A londoni alsóházban Snowden kincstári kancellár beszélt ma a Hoover tervezetről. A kancellár szerint Hoover tervezetét Anglia dominiumaira is és Indiára is ki kell terjeszteni. Habár Anglia ezzel a tervvel 11 millió font sterling évi jövedelemtől esik el, szívesen hozzájárulna a britt kormány azért, mert egy jelentős fellendülés várható a terv alkalmazásától. Anglia sajnálná, ha az amerikai kormány nem kapná az összes államoktól megfelelő választ, mert a világkrízis megszüntetése érdekében minden jóérzésű ember ma Hooverrel együtt érez.

Aradváros tisztviselőperének sorsa ma dől el a Semmitőszék előtt

Crisnic Aurél dr., Pocioian János és Nedelcu Miklós városi nyugdíjas tisztviselők pere a legfelsőbb bíróságon ma és holnap kerül tárgyalásra

Arad város ellen, mint emlékezetes, több nyugdíjazott tisztviselő indított pert. Az egyes törvénykezési fórumok előtt a tisztviselők lettek pernyertesek, azonban az ügyek a város fellebbezése folytán a legelső semmitőszék elé kerültek, amely már tűzött ki tárgyalási napot, azonban az érdemi tárgyalás halasztást szenvedett.

A tisztviselők ügyében Petrutiu Áron ügyvéd ma utazott Bucurestibe, hol ma tartott tárgyalást a semmitőszék Crisnic Aurél dr. fellebbezési ügyében, míg Pocioianu János, volt közigazgatási osztályvezető és Nedelcu Miklós dr. ügyében holnap tartanak tárgyalást. Az aradi tisztviselők perének sorsát élénk érdeklődés kíséri.

A bizonyíték.

Irtá: III. KRUDY GYULA.

Bonaparte generális kétévi távollét után hazaérkezett Egyiptomból Franciaországba. Vendémeioire elején, egy derűs őszi reggelen költött ki Fejusban, fregattja farához láncolva uszta át vele a tengert Párisnak szánt ajándéka, a fáraók ősi obeliszkje és három hadigályán hozta diadalmas küzdelmeinek a zsákmányát. A köztársaság határán csoportosuló szövetsége, hadak és fivéreinek a levelei szőlítoták haza Egyiptomból Bonaparte tábornokot. A mindjában előrenyomuló egyesült haderő a köztársaság életét fenyegette; Bonaparte József és Lucien leveleiből a saját házat kerülgető közeli vagy talán már be is következett romlást olvasta hónapok óta Napoleon. Becsvágva és a szíve egyaránt hajította haza Egyiptomból.

Frejusban a direktórium kiküldöttjei fogadták. Kontösét, kardját csókolták a nép a partraszállásnál és a haza megmentőjét látták benne. A kikötőben szorongott az egész város, de Napoleon kevesett törődött velük. Sötét tekintete Josephine-t kereste.

— És ő? — volt az első szava József fivéréhez, amint megölelték egymást. — Ő hol van?

— Nem tudom. — felelte József. — Bizonyára Párisban szórakozik a barátaival.

— Megirtam neki, hogy jövök. — szölt a távolba tekintve Napoleon. — Mindenki itt van, aki nem érdekel, csak Josephine-t nem látom sehol. Nem sürgős neki a viszontlátás. — folytatta keserűen és ajkán torz mosoly vibrált. — Neki nem sürgős.

— Sokáig voltál Egyiptomban és az azz-

szonyok hamar felednek. Különösen Josephine.

— Megcsalt? — buggyant ki a kérdés a férjből.

— Valószínű — felelte József. — Párisban úgy tudják, hogy biztosan. Annyi tény, hogy Penelope másképp várta Odysseust, mint téged Josephine. De a háromezer év előtti asszonyok példája ma már nem buzdítja a párisi nőket. De hiszen eleget irtam róla — tette hozzá jóakaróan. — Csodálom, hogy még mindig nem jöttél vele tisztába.

— Elválok tőle, József, elválok.

— Mikor? — kérdezte hitetlenkedve fivére, aki ismerte Napoleonnak Josephine iránti szerelmét és nem igen bízott az ígértben.

— Amint Párisba érek — felelte eltökélten Napoleon.

Bonaparte utja egy hétig tartott Frejusból Párisba. Minden falu, minden város lángoló lelkesedéssel fogadta és diadalnapu várta Párisban. Csak Victoire-uccal lakása ásitott üresen, csak otthon nem várta senki Napoleont.

Josephine, aki Napoleon elé utazott, de eltévesztette az irányt és nem talál kozott vele, csak késő éjjel ért Párisba. Tudta, hogy Napoleon fivérével rég intrikálnak ellene és tudta, hogy József ott volt Frejusban. Vihart várt és halálos csend fogadta a lakásban. A Napoleon szobáiba vezető ajtó zárva volt és nem akart feltárulni a kopogtatásra. Josephine megnémült. Bár ismerte Bonaparte gyengéit és bízott még mindig csábító szépségében, a néma ajtó előtt teljesen elvesztette a bátorságát. Sirt, könyörgött, követelődött. Körmeivel kaparta, öklével verte az ajtót, de nem kapott rá választ Napoleontól. Három hosszú éjszakát virrasztott keresztül a küszöb előtt Josephine. Ezerszer megesküdött a hűségére, a szerelmére, az odaadására. Felidézte a múltat és ró-

zsás színekben ecsetelte a jövőt. Emlékeztetni próbálta Bonapartét azokra az időkre, mikor ő, Josephine, volt egyedüli barátja és idézte mindazokat, akik az ő szavára álltak Napoleon mellé. Mind nem használt. Könyörgés, fenyegetőzés süket fülekre talált. Napoleon állta Josephine rohamát.

— Bebizonyítsam, hogy mindig hű voltam hozzád? — kérdezte a végsőkig alázott Josephine a harmadik nap hajnalán a néma ajtón keresztül a csökönyösen hallgató Napoleontól. — Hogy imádkoztam érted! Bebizonyítsam, hogy szerettelek, hogy szeretlek? Felelj!! Felelj, Napoleon!!

— Hogy bizonyítasz olyat — hangzott végre, három nap után az első válasz —, ami nem igaz?

— Gyere — sikoltotta örömmel Josephine —, gyere, megmutatom!

Lassan felnyílt a zár és a küszöbön megjelent sápadtan Napoleon: Josephine kitárta karait, de Bonaparte visszalépett előle.

— A bizonyítékot mutasd — szölt gunyosan. — Egyébre nem vagyok kíváncsi.

— A bizonyítékot? — zokogta megsemmi sültén az asszony. — A bizonyítékot? Ah, ugyem fogsz benne hinni. Csak egy térkép. A hálósobámban lóg, az ágyammal szemben és mindennap megcsókoltam, amíg távol voltál. Egyiptomot ábrázolja. Kis zászlókkal jelöltem rajta az utad és számoltam a mérföldeket, amelyek elválasztottak tőled... Hiszed-e, hogy meg tudtam rólad csak egy napra is feledkezni, amikor Egyiptom mappája folyton a szemem előtt volt?

— Mutasd azt a térképet — szölt csendesen a legyőzött Napoleon és elindult Josephine felé...

ZWEI HERZEN $\frac{3}{4}$ TAKT

az első nagy **Bolvár**-kép, amely forradalmat csinált az egész filmvilágban, egy csapásra világhírűvé tett mindenkit, akinek a megalkotásában része volt: a gyárat, a rendezőt, a zeneszerzőt és az előadó művészeket.

A modern filmoperettek mintaképe!

ROBERT STOLZ fülbemászó muzsikája ma sem vesztette el varázserejét. —: A főszereplők mint: **WILLY FORST, OSKAR KARLWEISS, GRETL THEIMER, WALTER JANSSON** és **SZ. KE SZAKALL**, ma is élénk emlékezetében vannak mindenkinek,

Ilyen filmet egyszer látni nem elég! Nézze meg tehát a reprizét ma a **CENTRAL**-mozgóban!

Az uralkodó – Aradról

Miről beszéltek a királyi diszlakoma főasztalánál? — A király érdeklődött a vértanuk szobra iránt — Őfelsége sajnálja, hogy nem vehetett részt a sportünnepségeken. Iorga a törvények egységesítéséről

A király és kíséretének aradi félnapos tartózkodása nemcsak a város közéleté számára hozott emlékeztető eseményeket. Az uralkodói kegy számos olyan kimagasló egyéniséget tüntette ki a város és a megye közéletének, akik erre komoly érdemeket szereztek. Így már hónapokkal ezelőtt megírtuk, hogy a király **Vlad Sándor** nyugalmazott tábornokot, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elnökét a **Ferdinand-rend** parancsnoki keresztjével, **Marsieu Justin** dr. volt aradmegyei prefektust, a Mezőgazdasági Kamara elnökét a **Ferdinand-rend** tisztí keresztjével s végül dr. **Miclea Sever** aradi ügyvédet, volt képviselőt a **Ferdinand-rend** lovagi keresztjével tüntette ki. A **Ferdinand-rend** kitüntetéseit, amint az közismert dolog, az uralkodó csakis személyesen adhatja át a kitüntetetteknek. Ezért a királyi kabinetiroda az aradi királylátogatás kapcsán már hetekkel ezelőtt értesítette a kitüntetett közéleti férfiakat, hogy jelenjenek meg az udvari vonatnál délből 1 órakor, ahol a király személyesen tűzi fel mellükre az érdemrendet.

Kitüntetés az udvari vonatban

Az intim jellegű esemény csupán a meghívottak jelenlétében zajlott le a program szerint és a kitüntetettek már új érdemrendjeikkel mellükön jelentek meg a királyi diszében, ahol számosan szerencsekívánataikat fejezték ki **Vlad Sándor** nyugalmazott tábornoknak, **Marsieu Justin** dr. volt megyei prefektusnak és **Miclea Sever** volt képviselőnek.

A királyi diszében uralkodói asztalának elhelyezkedését részletesen ismertettük első

beszámolónk során. Sokaknak feltűnt a diszében résztvevői előtt, hogy milyen élénk eszmecsere folyik a király asztalánál ülő előkelőségek között. Az **Aradi Közlöny** munkatársának értesülése szerint az uralkodó mindvégig rendkívül barátságos hangulatban volt és élénken vett részt a társalgásban. Több ízben is megszólításával tüntette ki dr. **Raicu Aurel** alpolgármestert, Aradváros vele szemben ülő házigazdáját, akitől élénken érdeklődött az aradi sportkörök működéséről. A polgármester ismertette az aradi sportegyesületeket, azoknak felszerelését, majd felhívta az uralkodó figyelmét Aradváros vízisportjára, amely a legfeljettebb szinten áll egész Romániában.

Mihály nagyvajda

sajnálja a híres aradi regattát

A király a következő kijelentést tette: — *Őszintén sajnálom, hogy nem vehetek részt az aradi sportkörök bizonyára szép teljesítményű sportünnepélyén. Különösen sajnálom azt, hogy Mihály nagyvajda nem láthatja a híres aradi regattások felvonulását. Remélem azonban, hogy ebben az élményben még része lesz.*

Ezután a társalgás fonala a jellegzetes aradi középületekre és emlékművekre terelődött. Az uralkodónak feltűnt ugyanis, hogy a kultúrpalota előtt ott áll a bucaresti-i Xenopol híres román történelemtudós bronz-bustje, melyet Aradváros halála kifejezésekként állított fel a tudós nagylelkű gesztusáért, amellyel több ezer kötetnyi értékes könyvtárát az aradi kultúrpalotának ajándékozta. Az uralkodó ezzel kapcsolatosan a következő kijelentést tette:

Károly király a tizenhárom aradi vértanú szobráról

— *Nagyon szép cselekedet volt és így értem az összetűzéseket. Véleményem szerint azonban mégis csak az a helyes, hogy olyan egyéniségek és gondolatok kerüljenek megőrkítésre minden város közterein, amelyek szoros összetűgésben vannak, mintegy együvé forrottak magával a várossal. Így nem kifogásolnám például azt sem, ha Alba-Iuliának főterén **Hora**, **Closca** és **Crisan** szobrait állítanák fel a hálás utókor. Ezzel szemben úgy találnám helyesnek, hogy az aradi tizenhárom magyar vértanú tábornok szobrát, amely tudomásom szerint még mindig itt fekszik, a magyar kormány rendelkezésére ajánlanák fel.*

A király érdeklődésére dr. **Raicu Aurel** alpolgármester kijelentette, hogy ily irányban már évekkal ezelőtt folytak tárgyalások, amelyek éppen a magyar kormány tartózkodó álláspontja miatt nem vezettek erre az eredményre.

Miklós királyi herceg ugyancsak élénk eszmecserét folytatott a környezetében ülő **Iorga** miniszterelnökkel és **Presan** marsallal. A be-

szélgetés témája a román klasszikus és modern szerzők művei körül forgott. Iorga miniszterelnök különösen hosszú beszélgetést folytatott **Raicu Aurel** dr. polgármesterrel, aki egykor dr. **Dragomir Silviu** jelenlegi kolozsvári egyetemi professzorral és néhai **Sedean Avram**, a világháborúban elesett ismert aradi theologiai professzorral együtt több éven át növendéke volt a valeni de munte-i szabadegyetemen. A husz év előtti diákját őszinte örömmel fedezte fel magával szemben Iorga professzor, aki mindig örömmel beszél Valeni de Munteről. A királyi asztalnál lefolyt beszélgetés során a miniszterelnök azt az ideát vetette fel a polgármester, egykori tanítványa előtt, hogy érdemes volna kollektív alapon szervezni meg Valeni de Munte egykori látogatóit az egész ország területén, esetleg megynként és ezeknek áldozatkészége által egy olyan diákközhont építenének fel Valeni de Munteban, amelynek épületében minden megye és város delegált diákja számára egy-egy szobát létesítenének. A miniszterelnöknek ez kedvenc gondolata és nem lehetetlen,

hogy rövidesen meg is fogja valósítani altruisztikus célt szolgáló tervét.

Ezután a törvények egységesítéséről került szó. A miniszterelnök kijelentette, hogy általános egységesítésről beszélni még időelőtti dolog. Különösen az erdélyi és a regáti magánjog egységesítésének művelete kíván több éves vagy évtizedes tanulmányt; más a helyzet azonban a kereskedelmi, a büntető, a perrendtartási törvénykönyvek és a váltójog egységesítése ügyében.

A törvénykönyvek egységesítése

— A közigazgatási törvény azonban rövid pár nap alatt megváltoztatásra kerül. — jelentette ki Iorga miniszterelnök. — Az eddig érvényben levő törvény alapja az volt, hogy több község alkotott egy komunitást. Ezt az alapkoncepciót nem helyeselhetem és sokkal igazságosabb lesz az új rendszer, amely tulajdonképpen a régi visszaállítását jelenti és amely szerint minden egyes községnek külön meg lesz az alkotmányos közigazgatási egysége.

Az uralkodó és kísérete délután négy órakor vett búcsút Aradtól. A búcsúzás pillanatában a király személynesen tűzte föl a vendéglátó aradi polgármester dr. **Raicu Aurel** mellére a **Coroana Romaniei** parancsnoki nagykeresztjét. Ez a magas királyi kitüntetés is azok közé tartozik, amelyet az uralkodó csak saját kezével adhat ki. A polgármestert a mai nap folyamán ebből az alkalomból számosan szerencsekívánataikkal és gratulációkkal halmozták el.

A királyi család tanácskozása Ileana hercegnő esküvőjéről

Az uralkodó, elutazása előtt teljes megelégedését fejezte ki dr. **Serban György** megyei prefektusnak is, akitől külön elbúcsúzott. Kijelentette a király, hogy **Aradmegye és a város lakosságának a trón iránt megnyilatkozott szeretetét és őszinte hódolatát nem fogja elfelejteni.** A király, **Mihály nagyvajda** és **Miklós királyi herceg** kíséretében a **dobrudzsai Bazargicba** utazott, mivel ott folynak az előzetes királyi családi megbeszélések **Ileana királyi hercegnőnek Habsburg Antal főherceggel** a közeljövőben tartandó esküvőjére vonatkozólag. Ezen a családi értekezleten, mint majoresco, a király, elnököl. (—ab.)

Oriási vihar pusztított Pitești-ben

A szél és a zápor végigpusztította a várost

Bucurestiből jelentik: Tegnap óriási vihar pusztított Pitești-ben. A szél ereje leszedte a házak fedelét és fákat csavart ki tévestől. Az ezután megeredő zápor a város alacsonyabb részeit árasztotta el. Emberéletben eddig nem esett kár.

Fehér fogak

Minden arcot tetszetőssé és széppé tesznek. A csodásan üdítő **izü Chlorodont**-fogpépnek néha már egyszeri használata folytán fogai elefántcsont fényt nyernek. Próbálja meg először egy tubussal. Kis tubus ára 20 Lei a nagy tubusé 32 Lei. Mindenütt kapható!

SEMMERING

magaslati gyógyhely 1000 m. a tenger színe felett.

ASUDBAHNHOTEL és a WALDHOF családi penzió

leszállították az árakat. A SEMMERING legszebb szállodája, a legjobb déli fekvéssel, az egyetlen szálloda, ahonnan kilátás nyílik a Raxra és a Schneebergre. Remek terraszok, hatalmas saját park. Minden szobában folyó hideg és meleg víz. Lakás teljes ellátással a nyári főszezonban 420 lejttől

A fascizmus a pápaságra tör

Az oroszországi és a mexikói állapothoz hasonló helyzetet teremtetek az olaszországi antiklerikális üldözések — mondotta újabb feltűnéstkeltő beszédében a pápa

Londonból jelentik: A Daily Mail jelentése szerint a pápa a vatikáni hittérítők kongregációján nagyszabású beszédben kelt ki a fascizmus ellen, mely a pápaságra tör. Elmondotta, hogy püspökeiktől egymásután érkeznek a jelentések, amelyek arról panaszkodnak, hogy elkeserítik életüket, gyűlölködéssel veszik körül és állandóan megfenyegetik őket. Ez az állapot olyan viszonyokat teremt — állapította meg a pápa — mint amilyenek Mexikóban voltak és Oroszországban vannak.

— Eddig tárgyalások se kezdődhettek meg, — fakadt ki — mert „odaát” mindent megtesznek az irányban, hogy az ég viharos legyen.

Az olasz kormány vatikáni követe különben ma nyújtotta át a szentszéknek a június 12-én keltetett jegyzékére megadott választ, amelyben a kormány megismétli, hogy szigorúan kivizsgálja a pápaság elleni zavargások — vétkezeit, kideríti a szentatya megsértőit és a pápai épületek megrongálót. Az olasz kormány egyébként tiltakozását fejezi ki az ellen, hogy a vatikáni állam beavatkozzék az olasz állam belügyeibe.

Kisipari kamarák felállítását sürgeti Erdély iparos-társadalma

Az aradi Ipartestület vezetői ismertetik a kolozsvári kongresszus nagyjelentőségű határozatait — Fontos kezdeményezések és reformok

Pár nappal ezelőtt megemlékezett az Aradi Közlöny arról a fontos tanácskozásról, amelyet az erdélyi és bánati Ipartestületek vezetői Kolozsváron tartottak. Aradról Olariu Iusztin Ipartestületi elnök és titkára vettek részt. Munkatársunknak alkalma volt a delegált Ipartestületi vezetőkkel beszélgetést folytatni, akik az alábbiakban mondták el a gyűlés lefolyását:

Az első napon az Ipartörvény egységesítése és a kisiparosok kamarájának kérdése került sorra. Moldovan Antal, kolozsvári Ipartestületi elnök ismertette a tárgysorozatnak ezt a pontját, amelyben a kisiparosság részére a kisipari kamarák felállítását sürgette. Véleménye szerint meggyőzően kellene egy központi szervvel Bucarestben megszervezni. Javaslatának indoklására előadta, hogy a kisiparosság egyetlen szervezetben sincs képviselve. Rátért ezután az iparostanoncok képzésének ügyére s kimutatta, hogy a jelenlegi törvények nem állapítják meg a tanoncoktatási idő pontos tartamát s ezért javasolja, hogy ez az idő minimum három év legyen. Javasolja, hogy vezessék be a segédvizsgáztatást és ennek eredményét a munkakönyvbe is vegyék be. Általában azt ajánlja, hogy a segédek képzettségét illetően a minősítéshez kötött iparoknál a segédi minőségben eltöltött idő két év legyen, míg a minősítéshez és engedélyhez kötött iparágaknál három év, vagy három idény, amelynek teljesítését kisipari kamaráknak kellene igazolni. Javaslatba hozta továbbá a gyakorlati mesteri vizsga letételét is, azt ajánlva, hogy jövőben csak azoknak legyen joguk tanoncokat alkalmazni, akik mestervizsgával rendelkeznek.

A felszólalást hosszú vita követte, amelynek keretében felszólaltak az összes Ipartestü-

leti elnökök. Figyelemreméltó volt Szabó Béni magyarpárti kamarai képviselő javaslata a tanoncoktatási időt illetően, aki azt javasolta, hogy a legkisebb tanoncoktatási idő tartamát négy elemi osztály után 2 évben, négy középisikolai osztály után másfél, hat középisikolai osztály után 1 év és két hónapban, végül nyolc középisikolai végzettség után 8 hónap legyen.

Hosszú vita után a kézműipari tanács elfogadta a kisipari kamarák felállítására vonatkozó javaslatot.

Kétszeres vételárát fizetett hat kisjenői háztulajdonos

József főherceg tulajdonát képezték a házak, amelyeket az állam később elvett — Másfél milliót táblázott be a főhercegi ingatlanokra a minisztérium — A trianoni békeszerződés döntött a főhercegi vagyon sorsáról — Holnap hirdeti ki ítéletét az aradi törvényszék

Másfél millió lejre perelték Momák Döme dr.-t

Különösen érdekes előzményű pert tárgyalt ma az aradi törvényszék Pop-tanácsa. A per előzményei tíz évre nyúlnak vissza, amikor Kisjenő község 6 lakosa megvette József főherceg tulajdonát képező hat házat és belsőségeket. A vételár másfél millió lej volt, amelyet a vevők Momák Döme dr. aradi ügyvédnek, a főherceg jogtanácsosának fizettek ki, akinek közbenjárására egyezett bele az uradalom a házak eladásába.

Közben megtörtént a békeszerződések ratifikálása, amely intézkedett a volt osztrák főhercegek Magyarországon levő birtokairól és különösen azokról, amelyeket az utódállamokhoz csatoltak. A trianoni békeszerződés ren-

ANGOL-MAGYAR BANK RT.

BUDAPEST.

ALAPÍTÁSI ÉV: 1890.

ALAPTOKE: 40 millió pengő.

Hitellevelek, csekkek, átutalások és bármely bankszerű megbízás gyors és előzékeny lebonyolítása.

BETÉTEKET minden valutában előnyösen kamatoztatunk.

Színház — Irodalom — Művészet

* A karszemélyzet jutalomjátéka. A primadonna, a szubrett, a bonviván jutalomestje után, vasárnap este a társulat névtelenjei, akik talán sohase szerepelnek az előtérben, tartják meg jutalmjátékukat. Erre talán ők vannak a leginkább rászorulva és ezért kell a közönségnek ekkor leginkább megmozdulnia. A jutalomest bővelkedni fog az érdekes színházi eseményekben. Különleges attrakciót jelent az a tény, hogy sikerült vendégfellépésre bírniuk Feket-Mihály volt szingizgatót, aki a kolozsvári színtársulat tagja. Kivüle az összes aradi színészek, színésznők és műkedvelők bejelentették részvételüket az estén, amelynek 15-velme a színház kisembereinek jelent nagy segítséget. 50, 40, 30, 20 és 10 lejesek lesznek a helyárak.

Nagyszabású betörők garázdálkodnak a Regátban

Fényes nappal fosztották ki teljesen a leggazdagabb kereskedő lakását Csernovitzban — Egymillió lej a kár

Cernautiból jelentik: Nagyaránva betörés történt ma délen Cernautiban, a város központjában, a Strada Dobrogei 1-es számú házában, ahol vakmerő tettesek kifosztották Kramer Herman kereskedő lakását, ahonnan körülbelül egy millió lej értékű holmit loptak.

A kereskedő családjával együtt, közvetlenül ebéd után eltávozott hazulról és egyik ismerősükhöz mentek, ahol a késő estig maradtak. Ezalatt az idő alatt több betörő, akik minden valószínűség szerint ismerték a lakást és tudták, hogy a kereskedő nagyobb pénzüsszeget tart odahaza a fürdőszoba egyik

beült ablakán keresztül behatoltak a lakásba és azt teljesen kifosztották. A betörők minden szekrényt baltákkal feltörték és a szekrényekben talált 400 ezer lej készpénzt, valamint a lakásban lévő összes ékszereket és egyéb értéktárgyakat magukhoz vettek és nyomtalanul eltűntek. A kereskedő hazatértekor megdöbbenne látta a betörőknek borzalmas munkáját, majd azonnal jelentést tett a rendőrségnek, ahol a vakmerő betörés ügyében erőyes nyomozást vezettek be. A kereskedő kára meghaladja az egy millió lejt. A dologban a legcsodálatosabb az, hogy a betörés fényes nappal történt és a házbeli emberek ebben az időpontban az épületben senkit sem láttak.

delkezése szerint ezeket a vagyon-komplexumokat az utódállamok kártérítés nélkül birtokba vehetik. Valószínűleg ezen az alapon az eladás megtörténte után két évre, tehát 1923-ban a vevők felszólítást kaptak, hogy a birtokba vett házak vételárát, másfélmillió lejt ismét fizessék ki, de most már az államnak, mivel a házak főhercegi birtokot képezvén, a békeszerződés rendelkezései alapján az állam tulajdonát képezik.

A vevők megbízták Ispravnic Sever dr. aradi ügyvédet, aki pert indított a hat vevő nevében másfél millió lej követelés erejéig nem az állam, hanem Momák Döme dr. ügyvéd ellen. A keresetben előadták, hogy a házakat Momák dr. közbenjöttével vették meg József főhercegtől s a vételárát is Momák dr.-nak fizették ki. Ugyancsak kifizették a másfélmilliót az államnak is, tehát az első vételár visszafizetésében, kérik Momák Döme dr.-t elmarasztalni. Momák dr. azzal érvelt, hogy a pert voltaképpen az állam ellen kellett volna indítani a telpereseknek, mert az vette el tőlük, illetve követelte másodszor is a vételár kifizetését. Azonkívül a békeszerződések ratifikálásánál a házak már nem képezték József főherceg tulajdonát, mert azok már előzőleg lettek eladva. Azonkívül a másfélmillió lej vételárnak másodszori kifizetése is vitatható, mivel a betáblázás még ezideig nincs telekkönyvileg törölve, már pedig nem tételezhető fel, hogy a háztulajdonosok a vételár kifizetése után is túrték volna a telekkönyvi megierősítést.

A rendkívül érdekes és bonyolult perben a törvényszék holnap hirdeti ki az ítéletet.

Báró Dániel Tiborné meghalt

Az aradi báró Neuman-család gyásza

Az aradi báró Neuman-család ma szűkszavú táviratot kapott Budapestről, amely súlyos gyászba döntötte az előkelő rokonságot. Báró Dániel Tiborné, született báró Neuman Margit, néhai báró Neuman Dániel és Fürst Mária leánya, 46 éves korában, a svábhgyi villájában, hirtelen elhunyt.

Még sokan emlékeznek Aradon báró Neuman Margitra, aki, mint leány, itt élt közöttünk és nagyszerű szervező erejével, minden társadalmi megmozdulásban vezető szerepet vitt. Születése révén fénypontja volt Arad előkelő köreinek, de személyi ambíciói mindig arra sarkalták, hogy ne származása, hanem tevékenysége, minden jó ügyért való lelkese-dése folytán mutasson példaképet.

Amikor férjhez ment báró Dániel Tiborhoz, az akkori verseci és pancsovai főispánhoz, házasságába magával vitte azt a nagy emberszeretet, amely egész élete vezérfonalává volt. Nagygáji birtokán a falu intelligenciájának gyermekeit gyűjtötte maga köré és valóságos gyermekotthont szervezett kastélyában, ahol a gyermekek saját gyermekeivel együtt tanulták az akkor divatos, oktató jellegű és testfejlesztő játékokat. Minden óra után pedig nyájasan megvendégelte kis tanítványait. Utótekonysága határt nem ismert, nem volt ember, akin nem segített volna, ha hozzá fordult és ezért birtokán mindenki rajongott érte.

Édesanyját határtalanul szerette. Amikor báró Neuman Dánielné súlyosan megbetegedett, már gyermek-áldott asszony volt, de ez sem gátolta abban, hogy a háborus közlekedési viszonyok dacára, ne töltsön heteket édesanyja betegágyánál. Édesanyját éjjel-nappal ápolta, az ápolónők minden ténykedését személyesen ellenőrizte és sokszor mélyen aludt az ápolónő addig, amíg a nagybeteg leánya az ágy mellett ülve, figyelte a beteg minden lélegzetvételét.

Utoljára két évvel ezelőtt volt Aradon, édesanyja, báró Neuman Dániel temetésén. Halálát férje, báró Dániel Tibor, két gyermeke, ifjabb báró Dániel Tibor és dr. Takácsy Konstantinné, végvári báró Neuman Károly, bátyja és a kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja. Végvári báró Neuman Károly és neje már napok óta Budapesten tartózkodnak. Az aradi Neuman-család csütörtökön utazik Budapestre, ahová a bécsi Neuman-család is leutazik. Temetése pénteken délelőtt 11 órakor fog végbemenni.

Al Capone a börtön előtt

Rá fog menni a bűnper költségeire a csikágói banditakirály százmilliós dollárvagyonára — Június 30-án dől el Al Capone sorsa

Csikágóból jelentik: Az Al Capone és bandája ellen legutóbb adóelvitkolás címén megindult bűnvádi bírói eljárás ugylátszik megpecsételte a csikágói alvilág sorsát és végleg megfogja szüntetni azt a rémuralmat, amelyet a banditák ebben a metropolisban gyakorolnak.

Kedden kerültek Al Capone és társai a bíróság elé. A bizonyítékok olyan súlyosak voltak ellenük, hogy a bandavezér maga is kénytelen volt beismerni bűnösségét. A börtön és pénzbüntetésekért értéktelvé a bírói eljárás költségei is olyan horribilisek, hogy a bűnperre ráfog menni Al Capone százmilliós vagyonára.

A vádlottak közül négynek a büntetését már megállapította a bíróság. Ezt a négy embert egy évtől nyolc évig terjedő börtönrre ítélték. Al Capone ügyében az ítéletet június 30-án fogják kihirdetni. A többi büntetések mértékéből ítélve, úgy számítanak, hogy Al Capone két és fél-három évi börtönbüntetést fog kapni.

Ime a LYSOFORM-üveg

Ez a hires
fertőtlenítőszer
kímérve nem kapható

LYSOFORM a neve
egy különleges, szabaddalmazott fertőtlenítőszernek. Csakis akinek gyártási szabaddalma van, készítheti. Ez a hires, az egész világon használt készítmény csakis sötétzöld üvegekben kerül forgalomba. Minden kímérve, Lysoform név alatt eladott készítmény gyártás.

Utánzatot vásárolni akkor, amikor fertőtlenítőszerre van szükség — amely minden csirát megöljön — tiszta örület. Kérje nyomatékosan a zöld üveget, lepecsételve, amikor Lysoformot vásárol.

Lysoform

Az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági joga a hivatalos lapban

Julius elején jelenik meg a nyilvánossági jog visszaadásáról szóló rendelet a Monitorul Oficialban — A mai napon nem kezdődtek meg az érettségi vizsgák

— A vizsgákat valószínűleg nem Temesváron, hanem Aradon fogják megtartani

Fischer Aladár igazgató érdekes nyilatkozata

A közoktatásügyi törvények értelmében az aradi róm. katolikus főgimnázium július 22-én terjesztette föl azoknak a növendékeknek a névsorát, akik az osztályvizsgán keresztül mentek és érettségi vizsgálatra való bocsátásukat kerik. A főigazgatóság értesítése szerint, az érettségi vizsgálatoknak a mai napon kellett volna megkezdődniök, az érdekelt tantitók azonban az aradi középiskolák, így közöttük az aradi róm. katolikus főgimnázium igazgatóságától sem kaptak további értesítést a jelentkezési határidőre vonatkozólag. Kérdést intéztünk Fischer Aladár igazgatóhoz, aki a következőket mondotta:

— Az érettségre vonatkozó rendeletek előírják, hogy csak abban az esetben tarthatók az érettségi vizsgálatok intézetek székhelyén, amennyiben a jelentkezők száma meghaladja a százat. Ellenkező esetben a növendékeknek a főigazgatóság székhelyére — jelen esetben Temesvárra — kell utazniök az érettségi vizsga letételére. Aradon a róm. katolikus főgimnázium, a Moise Nicoara liceum és a Ghiba Birta leánygimnázium érettségre menő növendékeinek száma 102, tehát az érettségi vizsgálatoknak Aradon kell végbemenniök. A temesvári főigazgatóságtól azonban még sem erre, sem pedig a vizsgálatok pontos idejére értesítést nem kaptunk. Csak gondolom, hogy július elsején, vagy ötödikén tartjuk meg az érettségit s minden valószínűség szerint Aradon.

Az érettségi vizsgálatok izgalmai között élénk feltűnést keltett az Aradi Közlönyben megjelent cikk, amely első ízben adott hírt arról a nagyjelentőségű eseményről, hogy befejezett tény, miszerint az aradi róm. katolikus főgimnázium visszakapja nyilvánossági jogát. A róm. katolikus főgimnázium nyilvánossági jogával kapcsolatban Fischer Aladár az alábbi érdekes kijelentést tette:

— Most már örömmel regisztrálhatom azt a tényt, hogy a nyilvánossági jog visszaadásáról szóló hivatalos rendelkezés július elején jelenik meg a Monitorul Oficialban. A legutóbbi olyan értesítéseket kaptunk Bucurestiből, amelyek teljes egészében megerősítik az Aradi Közlönynek a róm. kath. főgimnázium nyilvánossági jogáról szóló hradását.

A nyilvánossági jog visszaadása új helyzetet teremt az aradi róm. katolikus főgimnáziumnál és a további részleteket természetesen csak akkor közlik a nyilvánossággal, amedőn a rendelet a hivatalos közlönyben már meg is jelent. Az új iskolai év kezdete már új korszak eljövetelet jelent a róm. katolikus főgimnázium történetében, a megértés és a kulturális együttműködés szükségességének politikája visszaadta ennek a nagy jövőre hivatott intézetnek azt az alapot, amely nélkül csak lassu sorvadás volt az élete és amelynek elmulta talán pótolhatatlan veszteséget jelentett volna ennek az országnak kulturális fejlődésére. Mert Iorga miniszterelnök politikája az, hogy az ország kulturális fejlődéséért, nemzetiségre való tekintet nélkül mindent el kell követni. Ez a szempont győzedelmeskedett és ennek a szempontnak bebizonyítása-keppen lát napvilágot a rendelet a július eleji hivatalos közlönyben.

Az aradi mozíkok mai műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor.
CENTRAL MOZGÓ: Repriz-premier. ZWEI HERZEN IM % TAKT (Két szív egy keringőben.) A legnagyobb sikert aratott filmoperett Bolváry Géza mesteri rendezésében. Zenéjét Robert Stolz írta. Főszereplők: Walter Janssen, Gretl Theimer, Willy Forst, Oscar Karlweiss, Irene Eisinger és Szóke Szakáll.

SELECT MOZGÓ: Premier. EGY VESZEDÉLMES KALAND (Hans in allen Gassen) Ludwig Wolf „Smarra” c. regény nyomán. Főszereplők: Haus Albers, Camilla Horn a szőke s Betty Amann a fekete szépség. Gyönyörű svájci tájfelvételek.

ELITE MOZGÓ: SZIBÉRIA. Orosz társadalmi dráma. Főszerepben: Irene Rich-sel. Előadások negyed 8 és negyed 10 órakor.

GRADISTE MOZGÓ: A LÁNGLOVAS. Wildwest dráma. Főszereplők: Jack Holt, Nora Lane. Chester Conklin. Előadások 7 és 9 órakor.

!Vizumát!

Sándor Ferenc menetjegy-irodaja
h o z z a a legelőnyösebben.

HIREK

A kisjenői „népzenészek” tragikomédiája az aradi törvényszék előtt

Amikor Borsi Péter mulat — Kényszerű fürdés a Körös hullámaiban

A teljes banda vonult fel, bár nem innen a pécskai cigánysorról, hanem Kisjenőről, ahol a művészetet szolgálták. A magyar népzene, a mint hivatalosan szeretik megállapítani a cigány foglalkozását. A törvényszéki tárgyalásra jöttek ma, hónapok alatt tartva szabályszerűen a hegedűiket, a vonókat, amelyek azonban igen siralmas állapotban voltak. A hegedűk behorpadva, összetörve, a vonók elhasadva, de a primás, a Lackó még romjaiban is szeretettel ölelte magához a zengő szárazfát.

Ebben az esetben Lackó és bandája voltak a felperesek, akik pazar bőbeszédűséggel adták elő a bírónak, hogy Borsi Péter béli gazdálkodó kocsijára ültek azzal, hogy hazaviszi őket Kisjenőre, ha utközben muzsikálnak. A cigányok örültek az ingyen kocsizásnak, felpakoltak a kocsi bögöstől, hegedűstől s elkezdtek játszani. Borsi gazda eleinte énekkel kísérte a muzsikát, később azonban valami nem tetszett neki, vitatkozni kezdtek, mire a gazda, aki mégis a gyepőt fogta s nem a hegedűnyakat, egy hirtelen rándítással a Körös partjára irányította a vágató lovakat. A cigányok most már könyörögtek, hogy álljon meg, azonban a felüldözött gazda, gondolva merészet és nagyot, egyszerűen felfordította a lejtős parton a kocsit. A lovak fujva állottak meg, a cigányok pedig egy-nás hegyén-hátán fordultak be a Körös vizébe. A fürdés tragikuma azonban eltört, amellel a tény mellett, hogy minden összetört, hegedű, brácsa, bőgő és vonók.

A cigányok elpanaszolták bajukat Lőrinczy dr. kisjenői ügyvédnek s örömmel vették tudomásul, hogy a kajánul nevető gazdát beperelhetik kártérítésért. Az aradi törvényszék ma ítélték ebben a perben s Borsi Péter béli gazdát tízezer lej kártérítés és a perköltségek megfizetésében elmarasztalta. Ennél drágább nótát nem rendelt még Borsi a kisjenői cigányoktól, akik ezer áldást kívántak a bírónak, az ítélet kihirdetése után.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Zivataros eső várható, megélénkülő szelekkel és hősüllyedéssel.

— **Dr. Lutai Cornel Bécsben.** Dr. Lutai Cornel, Arad főpolgármestere, aki mint köztudomású, folyó hó 15-én kivette egyhavi szabadságát, a mai napon Bécsbe utazott. A főpolgármester pár napos bécsi tartózkodás után valamelyik osztrák fürdőhelyet fogja családjával együtt fölkeresni.

— **Demokrata blokk.** Bucurestiből jelentik: Stere a demokrata-front megalakításának érdekében ma hosszas tárgyalásokat folytatott a szociáldemokrata párt vezetőivel.

— **Negyvennyolc új képviselője van már Magyarországnak.** Budapestről jelentik: A megindult választási harcokra jellemző eset történt meg Dimish Ödön, pártunkivüli képviselőjelölttel. Kerülte látogatása során Rackevéről Szigetujfalura igyekezett át, amikor lövés dördült el autójára. Még látta a tettest, üldözőbe is vette, azonban hasztalan. A golyó két centiméternyire tőle a hátsó ülésbe fúródott, valamivel az ablakredőny alatt. A nyomozás megindult. A belügyminisztériumhoz beérkezett jelentések szerint egyébként 48 kerületben a kormány képviselőit egyhangulag már most megválasztották.

— **Fogházbüntetéseket adtak a magyarországi kommunista perben.** Budapestről jelentik: A rendőrség napok óta tárgyalta több kommunista bűnperét, 35 vádlott állott a bíróság előtt, akik közül a fővádlottra Schönmann Lászlóra nem szabtak ki büntetést, mert szükségben van, a többiek 4—6 hónapig terjedő fogházbüntetéseket kaptak.

— **Szívszélhűdést kapott a pap a temetésen.** Székesfehérvárról jelentik: A Székesfehérvár melletti Szentmihály községben Ormándy József temetésén Katona Kornél 27 éves református segédlelkész éppen be akart kezdeni beszédébe, amikor szívéhez kapott és néhány pillanat múlán meghalt.

Általános részvét kísérte utolsó útjára a tragikus halált halt Pless Lászlót

Gyászszertartás és búcsúztatók a sírnál. Bajtársai és kollegái vitték a koporsót

Nagy részvét mellett helyezték ma délután örök pihenőre a tragikus körülmények között elhunyt Pless László aradi magán-tisztviselőt. Már jóval délután 6 óra előtt, százkra menő tömeg gyűlt egybe az aradi neológ izraelita temető halottasházában, hogy onnan utolsó útjára kísérje a mindenki által szeretett Pless Lászlót.

Pontosan délután 6 órakor vette kezdetét a gyászszertartás, melyet Weisz Sándor főkapitány halotti imája vezetett be, a női kórus kísérete mellett. A halotti ima elhangzása után dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi lépett a koporsó előtti emelvényre és magas szárnyalású beszédet mondott, amelyben megható szavakkal vázolta az elhunytak azt az elhervadt, értelmetlen érdemeit, melyeket, bár még egészen fiatalon, de acélos akaratú, lankadatlan energiával és egyben másokat is lelkesítő tette egy nemes cél elérése érdekében.

A megindító gyászbeszéd után dr. Her-

zog Sándor búcsúztatta a feledhetetlen munkatársat, az őszinte barátot és a lelkes vezetőt, aki — amikor munkáról volt szó, — mindig az első között volt. Ezután Péterffy Endre búcsúzott a halottól, majd a kórus gyászeneké következett, mely után a Barisszia egvensapkás tagjai, akiknek Pless László vezetőjük volt, vállukra emelték a koporsót, amelyben testvérük kihűlt teteme feküdt és megindultak vele a frissen hantolt sír felé.

Itt először Klein Miksa az Aviva és Barisszia nevében búcsúzott megható szavakkal az igazi vezetőtől és pótolhatatlan jóbaráttól, akinek elhalálása soha be nem tölthető ürt hagyott maga után az aradi zsidó ifjusági szervezetek életében. Lieberman Sándor a jóbarátok nevében mondott pár búcsúztató szót, majd újra felcsendült Weisz főkapitány ajkán a halotti ének és az egyszerű deszkakoporsót leengedték a frissen ásott anyaföldre.

Menetközben lángra lobbant

a „Los Angeles” léghajó burkolata.

Washingtonból jelentik: A washingtoni légügyi hivatal ma táviratot kapott a „Los Angeles” nevű kormányozható léghajó Drecher nevű kapitányától, hogy a léghajó burkolata rövidzárlat következtében lángra lobbant éppen akkor, amikor annak villanyvilágítási berendezését javították. A tüzet az elősiető katonák hamar eloltották úgy, hogy a burkolatnak csak egy része égett el és így pár nap múlva helyrehozható lesz és megint startolhat.

— **Meghalt Hank Albert dr. Tragikus körülmények között hunyt el váratlanul Szegeden Hank Albert dr. Aradváros főtitkárja.** Az általában ismert és kedvelt főtitkár, viselő az utóbbi időben súlyos epebántalmakban szenvedett s a szegedi sebészeti klinikán operáltatta meg magát. Komplikációk léptek azonban fel, az orvosi tudomány már nem tudott segíteni Hank Alberten, aki ma délután elhunyt Szegeden. A régi, közbecsülésben álló főtitkár halála osztatlan részvétet keltett Aradon. Temetése Szegeden megy végbe.

— **Epekő-, vesekő- és hólyagkőbeteg,** valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „**Ferenc József**” keserűviz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfi hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a **Ferenc József** viz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért prosztatabetegségeknél is ajánlják. — A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Amerikai pilóták Irország felett.** Londonból jelentik: Costy és Gatti amerikai pilóták világkörüli útjuk során az ír partok fölé érkeztek. Két társuk még az óceán fölött tartózkodik. Nem szállnak le Londonban, hanem egyenesen tovább repülnek Berlin felé.

— **Hova tűnt a spanyol menekülők pénze?** San Sebastianból jelentik: San Sebastianban a rendőrség letartóztatott két gyanús egyént, akknél 200 ezer pazeatát találtak. Az a gyanú, hogy a pénz spanyol emigráns arisztokraták vagyonából származik és a papok azt a határon akarták átcsempészni.

— **Háber Sámuel temetése.** Nagy részvét mellett helyezték ma délután 6 órakor örök pihenőre az ortodox temető halottasházából Háber Sámuel, a Minerva biztosító intézet vezérigazgatóját. Rengeg ismerős, barát és rokon vett részt a temetésen, hogy elkísérje utolsó útjára azt az embert, aki életében mindenkinek a tiszteletét és megbecsülését váltotta ki. A sír előtt Schreiber Joachim főrabbi mondott búcsúbeszédet, aki rámutatott azokra az igaz és Istennek tetsző tettekre, melyeket Háber Sámuel egész életében másokért tett. A főrabbi megindító beszéde után a gyászszertartást befejezték és elhantolták a koporsót.

— **Vas Gusztáv súlyos beteg.** Városszerte általános megdöbbenést keltett az a hír, hogy a közszeretett és megbecsülésnek örvendő Vas Gusztáv főmérnök, az Acsev egykori vezető főfelügyelője, súlyosan megbetegedett. A főfelügyelő öt hete gyengélkedik és azóta nem hagyta el szobáját. Az utóbbi napokban influenzában betegedett meg, majd régebbi asztmatikus bronchitise is felújult, amelynek következtében szervezete legyengült. Kezelő orvosai, dr. Löwinger, dr. Borsos és dr. Sabau, minden lehetőt elkövettek a nagybeteg Vas Gusztáv egészségének helyreállítására. A betegséget komplikálja szívgyengesége. Vas Gusztáv nyugodtan viseli betegségét, újságokat olvas és érdeklődik a napi események iránt, de napok óta csak folyadékokat vesz táplálékkul magához. Barátainak és ismerőseinek hatalmas tábora állandóan érdeklődik Vas Gusztáv állapotának közeli javulása iránt. A család közlései eddig is megnyugtatót keltettek a beteg főmérnök ismerősei és tisztelői körében.

— **Új magyar lap Bucurestiben.** A Bucurest-i magyar újságírók szerkesztésében Magyar Kurir címmel az elmúlt napokban friss, eleven hetilap jelent meg. A lap szerkesztésére Bucuresti legjobb nevű magyar újságírói fogtak össze és az első szám beszédes bizonyítéka annak, hogy a közönség jól szerkesztett, jól megírt, érdekes riport-lapot fog kezébe fogni és, hogy a Magyar Kurir rövidesen nagy népszerűsége tesz szert.

— **Házasság.** Löwy Aranka (Pöstyén) és Köhalmi Béla (Arad) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Nacionalisták zavargása Bécsben.** Bécsből jelentik: A bécsi nacionalista diákok zavargása tovább tart. Ma gyűlést akartak tartani, azonban a rendőrség az összejövetelt nem engedte meg. Ennek ellenére nagyobb számban verődtek egybe, úgyhogy a rendőrség csakhamar megerősített kényszerrel jelent meg és botokkal, kardlapokkal verte szét őket. Négy sebesülés és 10 előállítás történt.

— **Vasvillával támadta meg a végrehajtót.** A kisjenői csendőrség ma előállította az aradi ügyész ségre Strungár Erzsébet simándi asszonyt, aki tegnap a házánál csendőri kísérettel megjelenő végrehajtót vasvillával támadta meg. Ludosan vizsgálóbíró a kistermetű, vézna, remegő egyszerű paraszt asszonyt aki a vád szerint csendőrt és végrehajtót szalasztott meg kihallgatása után szabadlábra helyezte, de az eljárás megindult ellene.

— **Sorozatos súlyos szerencsétlenségek Budapesten.** Budapestről jelentik: Ma délután 5 órakor, az Orczy-téren súlyos kimenetelű villamosszerencsétlenség történt. A 18-as és az 50-es jelzésű kocsik összefutottak. A karambol hevében 5 utas és 2 kalauz súlyosabb sérüléseket szenvedtek. Érdekes, hogy az egyik szerencsésen megmenekült utast, Budai János 30 éves lakost, amint lelépett a kocsiról, elütötte a 16.906. rendszámú gépkocsi. Ugy látszik, a sors könyvében meg volt írva, hogy neki feltétlenül szerencsétlenül kellett járnia.

BUDAPEST—ARAD

válogatott június 28-án
GLORIA-pályán.
Olcsó helyárak!

Kuncz Aladár meghalt

Erdély magyarságának irodalmi közléte egyik irányítóját veszítette el.

Budapestről jelentik: Ma délután fél 3 órakor hosszas szenvedés után meghalt Kuncz Aladár, az Erdélyben is általánosan ismert, franciás szellemű magyar író, a kolozsvári Ellenzék egykori technikai, az Erdélyi Helikon felelős szerkesztője.

Kuncz Aladár nevét és irodalmi működését ismerték az egész magyar nyelvterületen, ahol írásával először a budapesti Nyugat hasábjain tűnt fel. Irodalmi tanulmányai és fiatal tanár korában készült regényfordításai csakhamar ráterelték a figyelmet. A háború alatt francia internált volt és ott szerezte most megjelent regényének megrázó tapasztalatait. Posthumus regénye, a „Fekete Kolostor” a napokban hagyja el a kolozsvári Szépművészeti Céhét. Kuncz az imperiumváltáskor került Erdélybe, hol csakhamar egyik szellemi vezetőjévé lett az erdélyi irodalmi életnek. A marosvécsi Helikon nevű irodalmi csoport létrehozásában oroszlánszerepe volt. Miután megvált az Ellenzék kötelékéből, az Erdélyi Helikon c. nivós erdélyi irodalmi folyóiratot szerkesztette szerető gondjával, kiemodott izléssel és körültekintéssel.

Súlyos betegségét lezáró halála mélyen sújtja számos barátját és tisztelőjét. Temetése az egész magyar irodalmi élet mélyszéges részvétele mellett pénteken délután lesz a Kerepesi-úti temetőben.

— Akik felgyújtották a müncheni Glaspalastot. Münchenből jelentik: A Münchener Neueste Nachrichten értesítése szerint a rendőrség őrizetbe vette egy szobafestő segédeit, akik a müncheni Glaspalast égése előtt az épületben dolgoztak. Az a gyanú, hogy az ő vigyázatlanságuk okozta a millió értékek pusztulását.

— Ujabb bűnt ismert be a budapesti diák-betörő. Budapestről jelentik: Dicsőfi Lajos VIII. gimnazista, a Barossy-uccai gimnázium betörője ma újabb betörést ismert be. Bevallotta, hogy még áprilisban egy körúti kereskedés kasszájából 60 pengőt lopott el. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy még más betörés is terheli lelkismeretét, sőt a Klauzál-uccai bankrablási kísérletben is ludas. Két társát a rendőrség szabadon bocsátotta, mert beigazolást nyert, hogy noha résztvettek a betörésben, de Dicsőfi halálával fenyegette meg őket, ha nem támogatják.

— Letartóztatott betörő. Néhány nappal ezelőtt az aradi rendőrség elfogta Mitu János 24 éves tölgyesi származású állás nélküli magánhivatalnokot, aki egy bűntársával betörést kísérelt meg Tietz Károly mérnök lakásába. Mitu vallomásaiban előadta, hogy amíg társa a nyitott ablakon át bemászott a mérnök lakásába, ő revolverrel a kezében, az ablak alatt állott őrt. Azonban megzavarták tettük kerestülvitelében, elmenekültek, de őt a Hegyaljai motoros állomáson elfogták. A rendőrség ma délután kísérte át Mitut az aradi ügyészséghez, ahol Tiplea vizsgálóbíró kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezte.

— Meghívó a Kölcsény Egyesület választmányának. A Kölcsény Egyesület választmányának ma délután 6 órakor a Kulturpajta Kölcsény-szobában gyűlése lesz, melyre a tagokat meghívja az elnökség. Az ügyés tárgyal a titkár és pénztáros jelentéséről, az őszi közgyűlés idejének megállapítása, az egyesület 50 éves munkásságának megünneplése, az 1931—32. munkaév munkatervéről.

— Az Arad és Aradmegyei Vakok Egyesülete június 28-án Pécskán, a Dácia-vendéglőben nagyszabású műsorral egybekötött táncestélyt rendez, mely iránt már idáig is nagy érdeklődés nyilvánult meg. A nagyszabásúnak ígérkező táncestélyen tombola, szépségverseny és még sok egyéb más szórakoztató meglepetés fog a közönség szórakoztatására szolgálni.

— Az aradi nyomdászok kertünnepélye, amely vasárnap, június 28-án lesz Ujaradon, a Kornett-féle helyiségben délután 3 órakor kezdődik elsőrendű zenekar közreműködésével. Este 9 órakor táncestély reggelig.

Marsieu Iustin dr. Maniu Gyula visszavonulásáról

Pop C. István visszavonulását valószínűtlen hírek mondja a volt kamarai elnök bizalmas

politikai fegyvertársa — Csak nagyon súlyos okok késztethették a nemzeti-parasztpárt vezérét a lemondásra — Mi az igazság a Titulescu-kombinációval? — Averescu marsall szerénysége...

Abol ma politikáról beszélnek, ott minden bizalommal Maniu Gyulának, a nemzeti-parasztpárt elnökének lemondásáról és a politikától való visszavonulásáról esik elsősorban szó. Ez a lemondás, amely teljesen váratlanul következett be, éppen váratlanságánál és titokzatoságánál fogva rendkívüli izgalomban tartja az ország politikai köreit és híre nem maradt visszhang nélkül a külföldön sem. Maniu lemondásával kapcsolatban egyébként olyan hírek terjedtek el, hogy a néppárt vezére, Averescu marsall is a lemondás tervével foglalkozik, sőt a mai bucaresti-i lapok már azt is közlik, hogy Pop C. István, a nemzeti-parasztpárt egyik erdélyi támasza, a kamara volt elnöke szintén azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a jelenlegi rendszer ellen való tiltakozásképpen visszavonul a politikától.

Ez a hír természetesen elsősorban Pop C. István szűkebb pátriájában, itt Aradon keltette a legnagyobb feltűnést. A hír igazsága felől már nem érdeklődhettünk magánál a kamara volt elnökénél, mivel Pop C. István még az éjszaka folyamán Bucarestbe utazott, nyilván azért, hogy jelen lehessen a nemzeti-parasztpárt végrehajtó-bizottságának ülésén és hogy személyesen beszélhessen Maniu Gyulával ennek döntő elhatározásáról.

Súlyos okok

A rendkívül érdekes politikai események kapcsolatban azonban információért fordultunk Marsieu Iustin dr. volt megyei prefektushoz, a Mezőgazdasági Kamara elnökéhez, aki a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Pop C. István visszavonulásáról én is a bucaresti-i lapokból értesültem és így arról bővebbet mondani nem tudok. Bár röviddel elutazása előtt beszélgettem Pop C. Istvánnal, erről a tervéről nem tett említést és így nem is tartom valószínűnek, hogy ezzel foglalkozott volna.

Marsieu Iustin dr. elgondolkozik, majd pedig lassan, szinte minden szót erősen megfontolva, folytatta nyilatkozatát:

— Egy bizonyos: Maniu Gyula lemondása általános meglepetést keltett. Megdöbbenést pedig azért, mert akik ismerik Maniu Gyulát, nagyon jól tudják, hogy erre az elhatározásra csak nagyon súlyos okok késztethették. És ha Maniu Gyula egyszer elhatározta, hogy lemond a pártelnökségről és visszavonul a politikától, nem hiszem, hogy ettől a szándékától el lehessen tántorítani. Ő olyan egyéniség, aki minden egyes szavát jól meg-

Nyugodt alvás, friss ébredés az egészség legjobb kifejezője. Egészségének fentartásához, idegének erősítéséhez járul hozzá, ha reggelire, azonnán Ovomaltine-t használ.

— Parkünnepély. A „Virtutea” vingarai sportegyesület június 28-án délután 3 órai kezdettel a község parkjában nagyszabású parkünnepélyt rendez, melyre az agilis rendezőség számos szórakoztató műsorszámot állított össze úgy, hogy a közönség minden tekintetben kitűnően fog a parkünnepélyen szórakozni. A sportegyesület este 9 órai kezdettel a községi vendéglő összes termeiben fényes táncestélyt rendez, melyen a „Kék madár” jazz band működik közre.

— Vitathatatlan, hogy a Stollwörff-kejkaramella a legjobb.

fontolja és ha cselekvésre határozta el magát, annak alapos okai lehetnek. Hogy ezek az okok nem pártpolitikaiak voltak, az bizonyos. Pártpolitikai nehézségektől Maniu soha sem riadt vissza.

Pár hónapon belül kiderül

— Itt olyan okoknak kellett közrejátszaniuk, amelyeket mi egyelőre nem tudhatunk, de amelyek egy-két hónapon belül nyilván ki fognak derülni. Abban azonban biztos vagyok, hogy Maniu, amikor erre a döntő lépésre elhatározta magát, ezt csak közérdekből és hazafiasságból tette, mert minden egyes lépését egész életén át ez a két szempont vezérelte.

— Maniu Gyula visszavonulása — folytatta Marsieu dr. — rendkívüli kihatással lehet az ország belpolitikai életére, annál is inkább, mivel a külföld ő benne látta a demokratikus eszmék letéteményesét. A többi ellenzéki pártokban, legalább valamennyire, reakciós árnyalat van.

— A párt belső életére milyen kihatással lehet Maniu visszavonulása? — kérdeztük.

— A párt tovább fogja folytatni eddigi működését. Ez Maniu kívánsága is, amelyet Madgearuhoz intézett levelében határozottan leszögezett.

Kombinációk

— Mennyire tartja valószínűnek elnök ur, hogy Titulescu kerül a nemzeti-parasztpárt élére?

— Erre vonatkozólag nem nyilatkozhatom, mivel Titulescu még sohasem tett kijelentést arra vonatkozólag, hogy azonosítja-e magát a nemzeti-parasztpárt politikájával.

— Mit tart Averescu marsall visszavonulásának valószínűségéről?

— Ezt nem hiszem el. Averescu marsall tegnap olyan kijelentéseket tett Aradon, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a marsallt különösképpen érdekli a politika. Kijelentései még arra is rávilágítottak, hogy meg van elégedve az elért eredményekkel. Ez a meglegedettség természetesen a marsall szerénységére vezethető vissza — teszi hozzá mosolyogva Marsieu dr.

A „belpolitika tengelye kiesett”...

Amikor elbucszunk, hangsúlyozottan jegyezi meg a volt prefektus:

— Mi valahogy úgy érezzük, hogy Maniu lemondásával a román belpolitika tengelye esett ki, az a tengely, amely körül pedig már több mint tíz éve a belpolitika forgott. Ismétlem, hogy a visszavonulás okai minden bizonnyal nagyon súlyosak lehetnek és éppen ezért valamennyien feszült érdeklődéssel várjuk azokat az eseményeket, amelyeket a jövő ígér. (m. t.)

— Olcsóbb lett a Semmeringen a Südbahn-hotel. A Semmeringről jelentik: A Semmering vezető, régi és a legjobb magyar közönséggel méltán büszkélkedő szállodája, a Südbahn-hotel, az idén két érdekes meglepetéssel szolgál vendégeinek. Az egyik meglepetés: a Südbahn-hotel, a kontinensnek még mindig kétségkívül leginternacionálisabb és legexkluzívabb hegyi szállodája, számolva a változó gazdasági viszonyokkal, leszállította árait és napi 420 lejtől kitűnő ellátást, valamint elsőrangú lakást ad. A másik meglepetés: a Waldhofot, amely 100 szobájával eddig a Südbahn-hotel dependanca volt, az idén családi penzióvá alakították át. Mindkét helyen tökéletes komfort, folyó hideg és meleg víz. Valamennyi szobában,

Kompl. **NEMZETI** július 5-én játszik Aradon.

Elővételi jegyek: Szalai nagytrafikban, Czégka, Maidt, Mánya és Goldstein urak üzletében.

A tizenhárom aradi vértanu emlékszobrának ügye dr. Barabás Béla megvilágításában

A király érdeklődése a vértanuszobor iránt — Miért nem vette át Magyarország a szobrot? — Sikertelen tárgyalások — Románia követelése — Arad csak a lebontás költségeit kéri

Károly király aradi látogatása alkalmával, mint arról lapunk más helyén is beszámoltunk, szövé tette dr. Raicu helyettes polgármester előtt a 13 aradi vértanu lebontott emlékszobrát. A felség véleménye szerint, a magyar kormánynak kell felajánlani a szobrot, átvétel, illetve átszállítás céljából.

Hat évvel ezelőtt, 1925. július elsején kezdtek el Vignolli nagyváradi szobrász emberei a szobor lebontását. Utána nyomban akció indult meg a szobor átadása ügyében és erre vonatkozólag Barabás Béla dr., aki az egész mozgalom kezdeményezője volt, a következőkben elevenítette fel az ügy részleteit:

— A szobrok lebontása után, az akkori román kormány hozzájárult ahhoz, hogy Arad a lebontott vértanu-szobrot Magyarországnak adja ki. Annak idején fenn voltam Budapesten, ahol ugyancsak komolyan foglalkoztak a szobor átszállításának gondolatával. Közbe jött azonban a román kormányhoz benyújtott és az egész akciót elgáncsoló javaslat, amely azt az előterjesztést tartalmazta, hogy Románia csupán bizonyos, Budapesten lévő és érdévi vonatkozású műkincsek ellenében adja át a szobrot. Felemlítette ez az előterjesztés Bocskay, volt erdélyi fejedelem koronáját is, amelyre pedig három ország is igényt tart: Románia, Magyarország és Ausztria. Mivel azonban a korona ténylegesen Bécsben van, ennek visszaszolgáltatásáról Magyarország részéről tehát beszélni sem lehet. Ezért az átadási akció első fázisa befejezést is nyert. Másodszor ismét én vetettem fel a kérdést Budapesten, Bethlen István gróf miniszterelnök előtt, aki nyomban intézkedett, hogy a magyar külügyminisztérium tegye meg a szükséges lépéseket a szobor átvételére vonatkozólag. Ekkor azonban bizonyos anyagi kérdések körül nem jött létre a megállapodás és azóta az egész kérdés ellaposodott, elaludt. Már a Maniu-kormány alatt, az akkori kultuszminiszternek, Vlad Aurel dr.-nak írtam „Emlékirataim”-at és egy előterjesztést, azonban a miniszter oda nyilatkozott, hogy ez az ügy a külügyminiszterhez tartozik. Így tehát ismét nem lett a dologból semmi.

— Véleményem szerint, most ismét a ma-

Arad a tizedik nagyváros Romániában

A népszámlálási adatoknak feltűnő kimutatása — Aradnak 77.199 lakosa van

A legutóbbi népszámlálás eredményei kimutatják Románia legnagyobb városait és pedig olyan sorrendben, amelynek adatai sok tekintetben meglepőek. Így például igen érdekes tény az, hogy Bucuresti, amelynek lakosságát a népszámlálás előtt csaknem egymillió főnyinek hitte a köztudat — mindössze 600.000 lakosú város. Az erdélyi városok közül Kolozsvár vezet és Temesvár csak a második helyen áll. Ezután Nagyvárad, Arad, Brassó, Szatmár és Marosvásárhely következnek sorrendben. A statisztikai adatok szerint Románia husz legnagyobb városa a következő:

Bucuresti 622.661, Kisenev 116.566, Csernovic 115.000, Iasi 102.653, Galac 102.160, Kolozsvár 99.145, Temesvár 91.964, Nagyvárad 82.766, Ploesti 77.701, Arad 77.199, Braila 68.694, Brassó 58.612, Konstanta 57.855, Craiova 57.237, Szatmár 51.080, Nagyszeben 49.539, Marosvásárhely 38.948, Cetatea-Alba 31.573, Bacau 31.221, Balti 30.560 lakossal.

gyar kormányának kellene felajánlani a vértanuszobor átvételét, azonban Arad minden bizonnyal a lebontási költségek megtérítését kéri, ami közel 300 ezer lejt tesz ki. Hogy a magyar kormány ennek kifizetésére hajlandó lenne, az természetesen más kérdés.

Barabás Béla dr. nyilatkozata szerint valószínű, hogy ebben a kérdésben egyhamar döntés nem lesz. A magyar kormány anyagi áldozatokat nem igen hajlandó hozni, a szobor tehát összecsomagolva, jól elraktározva, tovább álmodik a mulandóságról. Amely nemcsak az eszméket, de a szobrokat sem kíméli meg...

Ingadozik az új osztrák kormány

Buresch kormánya átmeneti jellegű — Ausztria is Amerikában bízik — Titkos tárgyalások a keresztényszocialisták és szociáldemokraták között — Vörös-fehér koalíció Kunschek képviselő vezetése alatt

Bécsből jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Az új osztrák kormány, amely egy hetes vajadás után, szombaton éjjel végre megalakult, csupán a kancellár és a pénzügyminiszter személynében különbözik az előző Ender-kormánytól.

A kancellári székben Ender, a vorarlbergi tartományfőnököt, Buresch, Alsóausztria tartományfőnöke váltotta fel. A reszortminiszteriumok közül csupán a pénzügyi tárca kapott új gazdát. Juch dr., a pénzügyminiszterium régi főtisztviselőjét a bársonyszékben Redlich dr., néhai IV. Károly király utolsó kormányának pénzügyminisztere váltotta fel.

Nincs rendszerváltozás!

A új kormány tehát semmiesetre sem jelenthet rendszerváltozást, nemcsak azért, mivel ugyanazok a pártok támogatják, hanem azért is, mivel ugyanazok a pártminiszterek alkotják, mint az Ender-kormányt. Redlich dr. ragytekintélyű elméleti nemzetgazdász és néhány év előtt az a megtiszteltetés érte, hogy mint a bécsi tudományegyetem tanára, tanszéket kapott a new-yorki egyetemen is. Azóta felváltva Amerikában és Bécsben tartózkodott. Néhány nap előtt érkezett haza Bécsbe és Schober alkancellár-külügyminiszter vetette fel a tervet, hogy a pénzügyminiszteri tárcát Redlich professzorral töltsék be. Az osztrák pártok azt remélik, hogy Redlich értékes amerikai összeköttetéseit Ausztria szanálásának szolgálatába tudja állítani és módjában lesz amerikai bankoktól és bankároktól pénzügyi támogatást szerezni. A közeljövő fogja megmutatni, hogy mennyiben váltja be Redlich a hozzáfűzött reményeket.

Politikai és diplomáciai körökben egyébként Buresch kormányát átmeneti kabinetnek tekintik. Ennek a kormányának az a feladata, hogy tető alá hozza a költségvetést, dülöre vigye a Creditanstalt problémáját és elintézzze a különböző függőben maradt törvényjavaslatokat. Ősznél tovább aligha fog uralkon maradni Buresch kormánya. A keresztényszocialisták, a nagynémetek és a gazdák csupán ennek a komplexumnak elintézésére csinálták meg az új koalíciót és ha ezek a kérdések rendeződnek, úgy a polgári pártok utjai elválnak egymástól.

Őszre újra változik a rezsim

Ősszel azután teljes rezsimváltozásra kerül a sor. Egyes szocialista és keresztényszocialista politikusok között megbeszélések folynak az 1919–20. évi vörös-fehér koalíció felállítására. A tervezett keresztényszocia-

lista-szociáldemokrata kormány, Kunschek keresztényszocialista képviselő elnöklése alatt alakulna meg és a parlamentben kétségkívül nyomasztó többséggel rendelkezne, amennyiben alig két tucat főből álló ellenzéke lenne. Még nem valószínű, hogy az akció sikerrel járjon, mivel mindkét párt szélsőséges elemei ellenzik. A keresztényszocialista pártban Seipel exkancellár és hívei vannak ellene, míg a szociáldemokrata pártban a Bauer—Aller-féle radikális frakció minősíti árulásnak. Ilyen módon ősszel alighanem sor kerül a parlament feloszlatására és új választások kiírására. Az év végén lejár Miklós elnök mandátuma és az új alkotmány szerint, a köztársasági elnököt ez alkalommal immár nem a parlament fogja választani, hanem a választópolgárok összessége, népszavazás útján. Ez az elnökválasztás sok pénzébe fog kerülni az osztrák államnak és ezért a pártok körében felmerült az a gondolat, hogy az elnökválasztással egyidejűleg tartják meg a nemzetgyűlési választásokat. A jelenlegi parlamenti többség annyira labilis alapon áll, hogy előbb-utóbb, ha csak nem sikerül megcsinálni a keresztényszocialista-szociáldemokrata kormányt, fel kell oszlatni a nemzeti tanácsot. Költségkiméltést jelentene tehát, ha az elnöki és nemzetgyűlési választásokat egyesítenék.

Bármiképpen fejlődjenek is azonban a dolgok, a Buresch-kormány átmeneti jellege nem változhat, az Ender-kormány örökségének nehéz elintézésé után távozni fog.

Pribicsevics feladta az éhségstrájkot

Kétheti koplalás után táplálékot vett magához.

Belgrádból jelenti: Pribicsevics Szvetozár volt miniszter, aki éhségstrájkot kezdett amiatt, hogy fogságának helyét megváltoztatták és az eddigi tartózkodási helyéről Brusóból Belgrádba szállították, mintán úgy látta, hogy éhségstrájkja nem vezet célra, tegnap kijelentette, hogy hajlandó táplálékot venni magához. Az exminiszter már régebben szenved vesebántalmakban és orvosai szerint is a brusi tartózkodás mellett könnyebben nyerheti ki betegségét, míg a belgrádi fogsága igen ártalmas szervezetének. Az exminiszter tehát éhségstrájkját próbálkozott, amit most két heti koplalás után megszüntetett.

Az éhségstrájk tartama alatt igen lesoványodott és elerőtlenedett, vesegulladása rendkívül kínos. Most, hogy felhagyott az éhségstrájkjal, a leg gondosabban kezelik, amit különben előrehaladott betegsége is indokoltá tesz.

Szines epizódok az aradi királynapról

Kis esetek, amelyek sokáig emlékezten maradnak. — „Fehér rózsza — vörös rózsza.” Egy csendes harc, amely nem nyert befejezést. Akit Maniu „felbérelt” Iorga ellen. Mi logyott a királyi ebéden? Offenziva az emlékmorzákért

A királylátogatás napja lezajlott, a feledhetetlen élmények sorozatát hagyva emlékül Arad trónbiztosa lakossága számára maga után. Az Aradi Közlöny teljes részletességgel számolt be olvasói táborának a nap kiemelkedő jelentőségű eseményeiről. Az ünnepségek egyes színes mozzanatai azonban bennmaradtak az újságírók jegyzet noteszébe, hogy akkor gyűjtsük színes csokorba össze őket, amikor már nyugodt időt szakíthatunk magunknak arra, hogy átadjuk a közudatnak.

A „fehérek és feketék” harca. Az angol történelem híres „fehérrózsza-vörösrózsza” pártviszályát juttatta sokak eszébe a királyi ünnepségek meghívottjai között az a furcsa emlékeztető kavargás, amely a polgári meghívott urak számára előírt frakkviselet mellényének kérdése körül kavargott föl még a vendégek megérkezése előtt. A rendezőbizottság szakértői két pártra szakadtak. Az egyik párt dr. Serban György megyei prefektussal az élén a fehér frakkmellény mellett vallott hitet: viszont a másik párt vezére, dr. Raicu Aurel polgármester és Vălean Aurel városi főtitkár a fekete frakkmellény diadaláért küzdött. A két párt harcának frontjelentése, az egymást követő napokon a napilapok hasábjain jelentek meg: az egyik napon a fehér mellény diadaláról, a másik napon pedig a fekete mellényesek győzelméről számolhattunk be. Tökéletes is volt a závar a híres mellénykérdésben.

Mindnyájunk előtt tisztán állott a helyzet: itt döntést csak maga az idő hozhat az egyinással elmentés két tábor között. A döntést pedig ezuttal is meghozta az idő. A királyi fogadtatás reggelén egyenestől érkeztek meg a pályaudvarra a meghívott polgári előkelőségek és — mindenki fekete frakkmellénnyel szállott ki kocsijából. A fekete mellényesek diadala teljes volt. A fehér mellényesek bainokai egy táj körpillantás után átlátták vereségüket és amint a legvőzötték számára ez elő vagyon írva: megfutamodtak. Számos autó rohogott vissza teljes gázzal a főútvonalon, az otthonmaradt fekete mellény után. Ennek ellenére maradtak elvhi fehér mellényesek, akik mellényváltást nélkül tartottak ki álláspontjuk mellett, miközben berobogott a pályaudvarra a perdöntő udvari vonat...

Miniszteri audiencia. — amerikai módrá. A királyra várakozó előkelőségek között csaknem egy egész fejjel kimagaslott Iorga Miklós miniszterelnök markáns alakja, aki feltűnő hosszasan beszélgetett a kamara volt elnökével: Pop C. Istvánnal. Amint lassu lépésekben egymás mellett előre haladtak, a miniszterelnök hirtelen megfordult, mivel egy frakkos, fekete hajú fiatal férfi, Russu Mihály, a Vointa Poporului igazgatója akaratlanul vagy véletlenül, könyökével hozzáért a tovasétáló miniszterelnök oldalához. Mondhatnánk egyszerűen: könnyedén oldalba lökte a miniszterelnököt.

A mesterséges incidens alig pár pillanatig tartott. Iorga három lépést tett előre, aztán megfordult és visszatekintett. Russu mélyen meghajolt a miniszterelnök felé, majd sarkonfordult és elietett, hogy megfélelő magas protektor közbenjárása révén „kimentesse magát” a miniszterelnök előtt. A feladatot ugylátszik Peter Iulian dr. bánati kormányzó vállalta magára, aki tiszteletteljesen Iorgához lépett és pár szóval előadta, hogy az illető fiatalember személyesen kér pár szavas kihallgatást, hogy a miniszterelnök bocsánatát kikérje. Iorga bólintott, mire Peter Iulian dr. eléje vezette és bemutatta a „merénylőt.”

— Ön ugyebár nemzeti parasztpárti? — kérdezte a szakállába mosolyogva Russutól Iorga miniszterelnök. — Nem Maniu bérelte föl, hogy oldalba bökjön...?

Russu sietve mentegetőzött a nem várt fordulatra. Isten ments, világért sem történt ilyesmi. Csakpán alkalmat keresett arra, hogy bemutatkozhassék a miniszterelnöknek. Iorga hosszasan, csontig ható tekintettel vizsgálta át tetőtől talpig többször a merész audienolázót, aztán hirtelen elnevette magát és megszólalt:

— Szóval nem politikai merényletről van szó. Ennek örülök. Most azonban gyorsan mondja el, miről is volna szó tulajdonképpen?

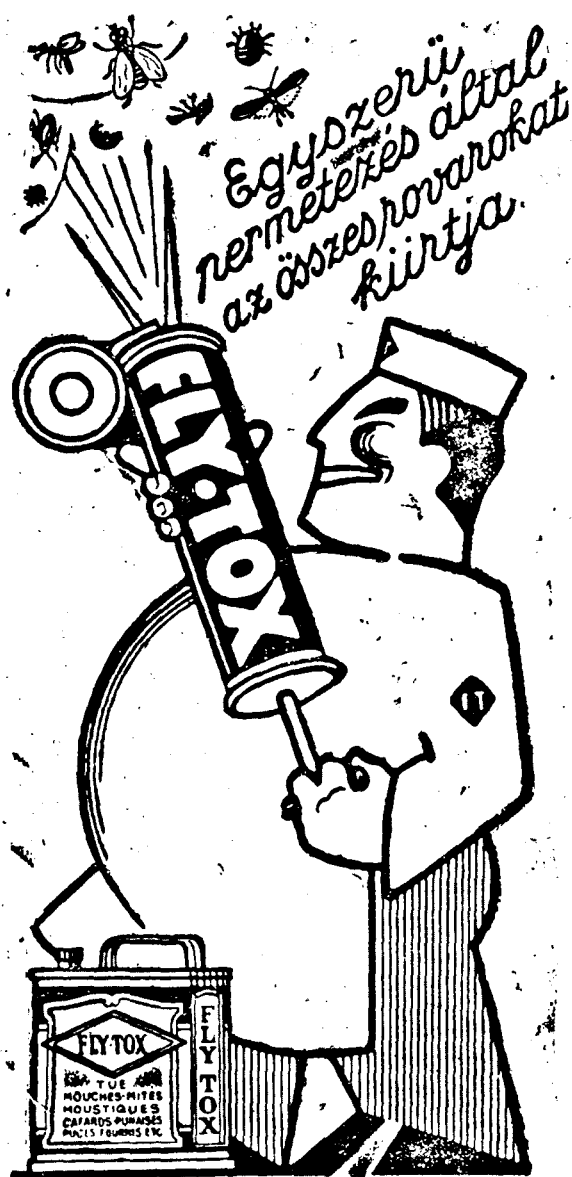
A többi már minket nem érdekelt. Annyi azonban bizonyos, hogy az ötletes Russu Mihály miniszterelnöki audienciája, amelyet amerikai talpraesettséggel és elszántsággal rendezett meg, — ami legalább is a létrejövetelel illeti, — a legteljesebb mértékben sikerült.

Intimitások a királyi hiszebédről. A 316 terítékes királyi asztal hivatalos eseményeiről már részletesen beszámoltunk, az udvari marsall ünnepélyes bejelentésétől kezdve egész a királyi autogramm-ajándékozásig. Azt azonban kevesen tudják még, hogy a királyi díszebéd résztvevői 180 pulykát, csirkét, libát és kacsát, 100 kilogramm duna tokot, 1600 darab vajas császárszemlét, sós kiflit és franzellát fogyasztottak el. Mindehez 150 üveg fehér és vörös hatéves, állami terméssü bor és 150 üveg Palugyay-márkájú pezsgőt szervíroztak fel az asztalra. A főasztal kizárólag Heidschick-pezszt fogott. A királyi menu egyik kiemelkedő fogásának készült el a parfált cukrászkölteménye, amely azonban már nem kerülhetett az uralkodó elé, mert megrohanták az autogrammért esedező meghívottak. Így a husz nagy tálat megtöltő parfált, a kiszolgáló személyzet martalékaul jutott.

A főasztalnak az ételt a Szabó Albert cég által rendelkezésre bocsátott valódi Rosenthal-porcellán és kézzel metszett kristály üvegedényekben szolgálták fel. A király és Mihály nagyvajda a hors d'oeuvres-t és a tokot. Ravigot-mártással izlelték meg. Az utóbbiból kétszer is kért az uralkodó. Aztán jóízűen vette ki részét a jércemellből, majd a tésztát és a cukorfinnyét kóstolta meg. Érdekes, hogy sem az uralkodó, sem Mihály nagyvajda a pecsenye-ételekhez nem fogyasztottak kenyeret. Udvari körökben úgy süttögiák, hogy ez a nyári fogyókúrához tartozik...

Ezzel szemben Mihály nagyvajda, midőn királyi atyja nem nézett oda, igen jóízűen még négy darab apró süteményt fogyasztott el.

Morzsák a király asztaláról. Az uralkodó és kísérete pár perc alatt bontott asztalt,

FLY-TOX

Kapható: Gyógyszertárakban,
droguériákban, illatszertárakban stb.
Főlerakat:
Str. Plăntăriei 26, Tel. 342/93, București.

amidőn az indítás ideje elérkezett. A Kulturpalota hatalmas terme szinte pillanatok alatt ürült ki: mindenki a ruhatárba rohant, kocsiját, autóját kereste hogy nyomon kísérhesse a tovarobogó udvari hat-hengeres Hispano-Suisse-t. A király azonban, — amint megírtuk, — előbb pár percig a vár alléján sétakocsizott és csak aztán hajtattott ki a pályaudvarra.

Ezalatt az ucca ünnepi közönsége az ajtókat háló testőrök távozása után megrohanta a Kulturpalota nagytermét, ahol csupán a kiszolgáló pincerek maradtak. A parfált, az apróbb sütemények gúlái ott állottak érintetlenül szerteszét az asztalokon. A királyi ebéd hátramaradt morzsái pillanatok alatt eltűntek az asztalokról. Mindenki igyekezett valamilyen emléket szerezni magának. Az asztali ezüstöt azonban az előrelátó tulajdonosok már leszedték, így tehát senkit semmi kár nem ért... De kézzelfogható emléket azért mindenki szerzett magának: ki ehetőt, ki ihatót. A váratlan látogatásnak a Kulturpalota igazgatója Niichi Lázár dr. vetett udvariasan, de annál határozottabban véget. Ha közbe nem lép, talán magát a Kulturpalotát is szétszedték volna a lelkes királyi emlékmorzsagyűjtők.

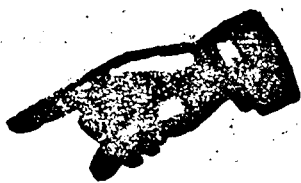
Levegőbe repült az angol admirális lőporgyára

50 munkást darabokra tépett a robbanás — A gyárépület eltűnt a föld színéről

Londonból jelentik: A dél-angliai Dorset kerületben, az angol admirális pooli lőporgyára tegnap a levegőbe repült. A robbanás borzalmas következményekkel jár, nagy távoiságban megrengette az összes épületeket és a gyár egész területét füsttengerrel árasztotta el. A gyárból ötven munkás nyomtalanul

eltűnt. Valószínűleg mindannyiukat darabokra tépte szét a robbanás. A mentési munkálatok során tizenkilenc munkást súlyos sebekkel emeltek ki az omladékok alól. A gyár központi épülete majdnem teljesen eltűnt a föld színéről. A melléképületek is kivétel nélkül összeomlottak.

INGYEN KAPJA

és hó végéig

AZ **ARADI KÖZLÖNY-t,**

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1931. július 1-től számítjuk.

A „Coctail-hercegnő” rejtélyes halála

Fantasztikusan bonyolódó bűnügy keletkezett a Long Island füvenyén talált kombinés holttest körül

Newyork. Megírtuk, hogy a Long Island tengerpartján, egy szál kombinésben találták meg a káprázatosan szép, ragyogóan művelt, előkelő családból való Miss Starr Faithfull holttestét. Öngyilkosság, véletlen, szerencsétlenség, vagy bűntény?

Ez a kérdés izgatja már egy hét óta az amerikai közvéleményt. A mineolai nagy bűnügyi zsűri megkezdte a vizsgálati tárgyalást, amely percről-percre izgalmas meglepetésekkel szolgál. A legszenzációsabb leleplezés eddig az volt, hogy a gyönyörű, 25 éves leány kettős életet élt. Gyakran rejtelmes módon elűnt szolid ismeretségi köréből és ilyenkor — mint most kiderült — dárídózó férfiak és alkoholcsempészek körében mulatott. Ebben a környezetében híres volt arról, hogy a legedzettebb férfival is versenyt tudott tartani whiskyben és coctailben. A zsűri tagjai megdöbbenve hallották, hogy a finom kisasszony, akit „Coctail hercegnőnek” neveztek a mulatozó társaságokban, gyakran teljesen elázott, a lábán sem tudott megállni és a hisztérikus botrányok egész sorozatát idézte fel.

Ki gyilkolhatta meg Miss Starr Faithfullt? Erre a kérdésre még mindig nincs válasz. Mindenesetre, részletesen ki fogják hallgatni dr. Carr-t, a Franconia hajó orvosát. Amint azt a rendőrségnek eddig már sikerült megállapítani, a „Coctail hercegnő” s a hajóorvos a kérdéses napon találkoztak. A leány meglátogatta a kikötőben indulásra készen álló „Franconia” fedélzetén a doktort. Amikor a hajó már elindult, kiderült, hogy a leánynak nincs jegye s erre áttették egy kísérő rendőrbárára, amely visszavitte a kikötőbe. Egy tanu látta, hogy a leány sápadtan támoelvog ki a hajóorvos kajútjából s dr. Carr metsző gunnyal bucsuzott tőle: — Fiam, hiába minden, nem érdekel. A betegem voltál, operáltalak. Én nem tudok már romantikusan rajongani érted...

Sikongatás, toporzékolás és egyéb nem éppen épületes jelenetek után partra tették a leányt. És itt kezdődik a homály, amely a későbbi tragikus eseményeket eltakarja a hatóság szeme elől. A rendőrség feltevése szerint még akkor éjszaka motoros csónakra ült a leány és Bostonba akart kirándulni. Eközben történhetett, hogy a tengerbe esett vagy a tengerbe dobták. Igen ám, de ezzel a feltevéssel ellentétben áll a Chanin Buildingnek, Newyork egyik legmagasabb liftboyjának vallomása:

— Egy idősebb hölgy kísérte le a kisasszonyt a liften, — mondotta. — A kisasszony nagyon rosszul volt. Támogatni kellett...

Jelentkezett egy taxisoőr is. Elmondotta, hogy látott egy autót, amelynek férfiutasa mindenképp le akart csillapítani egy toporzékoló hölgyet, aki ugylátszik, haragosan kiszállt az autóból és gyalog akarta folytatni útját. De a hölgy később meggondolta magát és visszaült az autóba. A fiatal hölgyben — a fényképek nyomán — Starr Faithfull ismeri fel.

Csupa rejtelen, csupa titok. A misztikumot még jobban elmélyítik azok a levelek, amelyeket Starr Faithfull egy angliai barátjának írt: — Nemsokára hajóra szállok és áthajózom Angliába. Torkig vagyok Amerikával. Nem bírom tovább. Inkább lakom Chelseában egy roskadozó viskóban, amelynek teteje lyukas és amelybe becsorog a víz, mint itt a legkáprázatosabb palotában...

A levelek alapján ismét felvetődik a kérdés: vajon Miss Starr Faithfull, aki mégcsömörlött a féktelen coctail tivornyáktól, egy hisztériás rohamában nem önként menekült-e a tenger hullámaiba, hogy többé ne kelljen látnia a Szabadság-szobrot, amely szenvtelen monumentalitással áll a tomboló, rikácsoló, „titkos” alkoholtivornyak felett?

„Visszavonulni csak taktikával szabad,” — mondotta Averescu marsall

az Aradi Közlöny munkatársának — A marsall feltűnéstkeltő nyilatkozata Maniu visszalépéséről. „Nekem még nem jutott eszembe, hogy visszavonuljak a politikától”

Hajnali interju az aradi I. Rosiori-ezred tulajdonosával

Almosan baktattam a korai hajnali órákban a viadukon keresztül, amikor az egyik holt vágányon fényesen kivilágított szalonkocsira lettem figyelmes. A szerkesztőségéből jöttem, még úgy frakkosan, ahogy a királyfogadtatáson voltam, a fehér keztyűm már egészen fekete lett, a cilinderem jobban agyorgyótorva, mint én, de a frakk bátorságot adott egy hajnali interjura és addig kerülgettem az állomás épületét, amíg sikerült a szalonkocsihoz vezető perronjegymentes utat felfedeznem. A szalonkocsi előtt rosiori katoná feljesített őrszógalatot, kivont karddal és ugylátszik, a frakkom iránti tiszteletből, nem mert megállítani, amikor felkapaszkodtam a kocsi lépcsőjén. A szalonkocsi két részből állott, az első fele tágas, börgarnituras szalon volt, az asztalon még feketekávés csészék, a levegőben erős szivarfüst mutatta, hogy csak éppen ebben a pillanatban lehetett vége egy feketekávával kísért társas összejövetelnek. Egy keskeny csapóajtó választott el a vagon másik felétől, egy folyosóval ellátott hálófülkés részt. Négy hálófülke-ajtó nyílt a folyosóra és találonra az elsőn kopogtatam be.

„Jutra!” — szólt egy kemény katonahang, azonnal megismertem Averescu marsall érdekes hanghordozását.

Nem tudom, milyen érzése volt a marsallnak, amikor azt az újságíró látta, akit az este az első rosioroknál alig tudott lerázni, de Averescu hidegvérű, mert katona és kismérhetetlen, mert politikus, nem jön zavarba, nem jön indulatba, hanem helytel kínál meg a még kibontatlan pamlag-ágy sarkán és megkérdezi:

Kinek szól a látogatás?

— Szerkesztő ur, látogatása a katonának, vagy a politikusnak szó?

— Mind a kettőnek — mondom én és kitérő válaszommal azt akartam megmutatni, hogy a politikusokkal való sűrű érintkezésem óta rém is ragadt már egy kis diplomatikus válaszadás.

— Mint katona, szívesen elmondom, hogy nagyon jól éreztem magam az uniformisban.

Mielőtt nyaralni megy,

vágja ki ezt az úrlapot és azt kitöltve, levelezőlapra felragasztva, küldje be a kiadóhivatalnak.

Kérem az
ARADI KÖZLÖNY-t,
mely eddig

(Név, város, utca)

cimre járt, tolvó hó-tól-ig

a következő cimre küldeni:

amit ritkán viseltem az utóbbi időben, de ez után gyakrabban fogok megint viselni, nagyon kedvesek voltak az első Rosiori ezred tisztjei és jól elműltünk, egész mostanáig. De mint politikus, nem szívesen nyilatkozom, ezt már az este mondtam Önnek, hogy unatkoztam a tartom.

— Pedig most mint politikust szeretném a marsall urat megkérdezni, hogy mi igaz abból, hogy ugy, mint Maniu, Ön is vissza akar lépni a politikától és a jövőben kizárólag magas katonai pozíciójának óhajta szentelni idejét. — tettem fel egyenesen és nyíltan a kérdést.

Averescu marsall arcán megint megjelent az a mosoly, amelyről soha nem tudja az ember, hogy kellemesen, vagy kellemetlenül érinti-e a kérdés.

— Ön nyíltan kérdezett, nyíltan fogok válaszolni — felelte. — Hallottam én is a híresztelésekről, nem is leptek azok meg, mert hiszen egy politikusról mindent híresztelnek és rendszerint előbb tudja a nagyközönség azokat a kulisszámögötti dolgokat, amit mi csak később, vagy egyáltalán nem akarunk nyilvánosságra hozni. Sokszor azonban olyan hírek is vannak, amelyekről nekünk fogalmunk sincs. Az a hír, hogy én a politikától visszavonulok, olyan dolog, ami nekem még nem jutott eszembe, de már politikai ellenfeleim egészen jól informáltak körökből tudnak. Nem, kérem, visszavonulni csak taktikával szabad, a fejetlenül történő visszavonulásból az ellenség a mi gyengeségünkre gonddolna, ezt mint katona tudom. Visszavonulni csak akkor szabad, amikor az ellentél nem tehet kárt bennünk és amikor ez a visszavonulás a hadművelet érdekében történik. Maniu taktikai hibát követett el akkor, amikor Iorga diktatórikus főrekvéseivel szemben a visszavonulás útjára lépett.

Averescu — Maniu lemondásáról

— Az Ön véleménye szerint mit kellett volna tennie? — kérdeztem felbátorodva, mert láttam, hogy a marsall belemélegedett a politikába és megint pártelnök lett belőle.

— Maniunak éppen most kellett volna a legvehemensebben küzdenie. Ilyenkor minden katonának bármilyen fegyvernemhez tartozzon is, kettőzött erővel kell a harcba indulnia. Maniu erőskezü politikus, ha hibákat követett is el, de el kell ismerni nagy felkészültségét és az ország minden katonájára szükség van, hát még a tábornokaira, mint Maniu.

Azután elbucsuzot tőlem Averescu marsall és hogy még fáradtabban ballagtam tovább a viadukon, hirtelen rájöttem, hogy milyen jó politikus és katona a marsall, mindenről beszélt, de addig csűrte, csavarta, mint egy politikus és addig taktikázott, mint egy hadvezér, amíg semmit sem mondott arról, amire kíváncsi voltam.

A viadukon jutott eszembe, de már nem fordultam vissza, mert valószínűleg harmadszor nem engedett volna Averescu marsall maga elé. (szom — kár)

Szenzációs fejlemények várhatók a feketeszesz-ügyben

Varodin ezredes felterjesztése

A feketeszesz ügyben, mint ismeretes, már napok óta lázas nyomozás folyik Aradon. Résztvevett ebben a munkában Varodin ezredes, felügyelő is, aki ma egyenesen Iorga miniszterelnökhöz intézett felterjesztést, amelyben részletesen beszámol a nyomozás eddigi eredményéről s egyben az általa tapasztaltakra hívta fel a miniszterelnök figyelmét. A bejelentés alapján az ügyben szenzációs fejlemények várhatók.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Formai hibák miatt nem írták alá a német—román kereskedelmi szerződést

Feltűnést keltő távirat a Berlinben tárgyaló román delegációtól — A németek nem akarják a szerződés tervezetét a Népszövetség titkársága elé terjeszteni

Bucurestiből jelentik: A román közgazdasági életnek ismét szenzációja van. A szenzáció — mint a mi közgazdasági szenzációink rendszeren — ismét szomorú és ha a kormánynak nem sikerül idejében ezt a „szenzációt” elsimítani, úgy az kellemetlen komplikációkat okozhat az ország közgazdasági életében.

Ma délután ugyanis a Berlinben tárgyaló román delegációtól távirat érkezett a kormányhoz, amely szerint a német-román kereskedelmi tárgyalások ügyében zavar állott be. A németek bizo-

nyos formai hibákat kifogásolnak és így nem akar hozzájárulni, hogy a német-román kereskedelmi szerződést Genfben a Népszövetség titkársága elé terjesszék és azt ott becikkelyezzék. A berlini távirat a kormánytól további utasításokat kér a tárgyalások folytatására vonatkozólag.

Mindenesetre rejtélyes, hogy miért talált a német delegáció az utolsó pillanatban, közvetlenül a szerződés aláírása előtt „formai” hibát, amellyel a szerződés perfektuálását elodázza.

Az új banktörvény megrendszabályozza a spekulációt, biztosítja a betéteket és fokozza az ellenőrzést — A Banca Nationala igazgatója cáfolja az elterjedt híreket

Gheron Netta nyilatkozata a készülő banktörvényről

Bucurestiből jelentik: Gheron Netta, a Banca Nationala igazgatója, aki az Asociatia Bancarilor szakelődője, a készülő banktörvényről az Aradi Közlöny munkatársának a következőket mondotta:

— Bucuresti-i lapok lapok leközltek egy egy banktörvénytervezetet, mely laikus kitálalás, vagy laikus újságíró-fantázia szüleménye. Többször megismétlődött, hogy a köteles szenzációszállítás kínja alatt nyögő újságírók komplikáltak és mint hiteles banktervezet lapjuk leközlte azt az írást, melyhez sem érdekszövetségnek, sem a hivatalos fórumoknak nincs köze. Az igazság az:

— A kormány szükségesnek látja, hogy a banküzletet megrendszabályozza. A bankalapítást megszigorítva, a bankok üzleti vezetését ellenőrizze. Mert az utóbbi tíz évben sok magántőke veszett el a rosszul vezetett vagy üzleti szerencsétlenség miatt összeroppant bankokban. Van egy hivatalos anyag a banktörvény előkészítő munkálatok számára, a bucuresti-i Bankszövetségnek is vannak tervei és az országreszi kisbankszindikátusok javaslatai is bekapcsolódtak a tárgyalásokba.

— Nagyon helyesen a kormány a banktörvény alapelveinek, a rendszabályoknak és ellenőrzésnek megállapítását a bucuresti-i Bankszövetségtől várja. Ez a szövetség képviseli a bel- és külföldi tőkét, ez permanensen dolgozik a kiküldött banktörvényelőkészítő bizottsággal, melynek tagja vagyok, tökéletesen praktikus törvényjavaslatot, indoklási anyagot ad át a pénzügyminiszternek.

— A parlamenti tárgyalásra kész törvényjavaslatban, a Codul Comercial szakaszaiban a részvénytársasági, tehát a bankjog is rendezve lesz. A pénzügyminiszter ur az új banktörvényben pedig az ellenőrzést, a spekuláció elleni rendszabályokat, a betét-tőke kezelésére vonatkozó biztosítást kívánja megállapítani és az ellene vétőket büntető szankciókkal megfenyíteni. Aki a szenzáció kedvéért — mint a legutóbbi lapközlemények tették — rémhíreket terjeszt, hogy a betét-elfogadást egyes bankoknak eltiltja az új törvény, vagy hogy a bankok kényszerülnek rögtön a mérlegvalódiságra áttérni, tartalékokat felosztatni, az rossz szolgál-

tot tesz az ország gazdaságának. Szükségtelen izgalmak robbantak ki, az ideges betevők esetleg megrohamozzák a legkitünőbb pénzügyészeket. Romhalmazzá válhatik a legerősebb bankszervezet is. Ezernyi existenciák pusztulnak. Tessék nyugodtan bevárni azokat a törvényes intézkedéseket, melyek a bankéletbe tényleg rendszert építenek.

Ezres turnusokban vándorolnak ki az ipari szakmunkások Bucurestiből

Az építkezési munka szünetel, huszezer kőművest, betonmunkást, asztalos, ácsot és lakatos-szerelőt tett keresetnélkülivé — Az állami és városi nagy építkezési tervekben semmi sem valósult meg az idén — A kislakásnyomor rémségét az egészségügyi hatóságok járványstatisztikája jellemzi

Bucurestiből jelentik: Az ősszel és az idei tél vége felé az olcsó pénz özöne áramlott a főváros bankjaiba. Tíz esztendő óta ez év elején csökkent először a bankkamat 14 százalékra. Vérmes remények fűződtek ehhez az olcsóbbodáshoz. Ha a 24 százalékos kamatozású tőkével érdemes volt Bukarestet közel 6000 új épülettel beépíteni, tisztosnak látszott, hogy ezzel az olcsóbb pénzzel az új házak ezreit építi fel. A házbérek ugyan 25—30 százalékkal lettek alacsonyabbak, de az építkezési hitel kamata 40 százalékosan csökkent. Nagy építkezési konjunktúrát várt mindenki, ahelyett bekövetkezett a csatlódás. Majdnem teljesen szünetel az építkezés és a vele kapcsolatos iparokban az üzemek csendje általános. A kereső szakmunkás existenciák ezrei már tavaly is csak félannyit dolgoztak és egy harmadrész annyit kerestek, mint néhány évvel ezelőtt. Szüksös kereset mellett felémésztették a takarékoságuk minden tartalékát. A munkanélküliség biztos nyomora elől a reményüket vesztett szakmunkások ezrei kivándoroltak külföldre. Ha az önálló kisiparos existenciákat is beszámítjuk a pusztulás statisztikájába, huszezerre tehető azoknak a Bukarestet elhagyó kényszerűt kintinó szakmunkásoknak a száma. Ezeknek elmaradt fogyasztását érzi meg az üzleti forgalom, nem csak vendéglők, mozik, látványosságüzletek, hanem a kereskedelem minden szakmája érzi ennek a fogyasztó tömegnek kivándorlását.

A lassú kivándorlás még mindig tart. Az állami és a városi nagy építkezési tervekben semmi. Argetoianu nyilatkozata azt a kis reményt is eloszlatta, ami még megcsillant az iparos fórumokon. Juliusra várták az építkezések beindítását. Argetoianu a költségvetést teljesen leépíti, az építkezés elmarad. Dobrescu polgármester a villamosági üzemek bérbeadása révén tíz millió dollárt akart szerezni külföldről.

= Felhívás a kereskedőkhöz. Az Aradi Kereskedelmi Testület vasárnap hozott határozata szerdán este életbe lépett, a szeptember 1-ig terjedő időben tehát az üzletek, a fűszer, csemege és gyümölcsüzletek kivételével este 6 órakor zárnak. Nyomatékosan kérem kereskedőtársaimat, hogy ezt a tulnyomó többséggel kért és meghozott határozatot még az esetben is megtartsák, ha egyén nézetük ezzel ellenkező is. Az összesség határozata előtt meghajolni kartársi kötelessége mindnyájunknak s a szolidaritás annyira szükséges erejét kis és nagy dolgokban egyaránt érvényesíteni kell, ha szavunknak súlyt kívánunk szerezni. Domán Sándor, a Kereskedelmi Testület elnöke.

= Felhívás a kereskedőkhöz és iparosokhoz. Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara közli: Junius 30-án lejár az a határidő, melyet a Kamara az A. és B. kezdőbetűs nevű kereskedők és iparosok részére adott cégüknek bejegyzésére. (Csak a kizárólag megrendelésre dolgozó iparosok vannak mentesítve a bejegyzés kötelezettsége alól.) Tekintettel arra, hogy eddig igen kis számban jelentkeztek az érdekeltek, a Kamara újból nyomatékosan felhívja a ma iparigazolvánnyal bíró összes A. és B. kezdőbetűs nevű kereskedőket és iparosokat, — közbömbös, hogy eddig cégiük a törvényszéknél be volt-e jegyezve vagy sem, — hogy haladéktalanul jelentkezzenek a Kamaránál, mert a bejegyzés elmulasztása 50 ezer lejig terjedhető pénzbírságot von maga után. A Kamara éppen azért osztotta be betűrendű sorrendbe a jelentkezéseket, hogy ilyen módon a torlódások elkerülhetők legyenek. Ha azonban az érdekeltek a kitűzött határidőben nem jelentkeznek, úgy az összes meglévő cégek bejegyzése a rendelkezésre álló határidő alatt nem lesz elvégezhető s a kereskedők kiteszik magukat ezzel a törvény büntető rendelkezéseinek. Julius 1—5-ig a Kamara már a C, D. és E. kezdőbetűs nevű kereskedők és iparosok cégét fogja bejegyezni.

A központi városháza, az új vágóhid, új iskola, kórházak, uttestek, uccák rendezése, kövezése legalább 15.000 munkásnak adott volna kenyeret. De Dobrescut menesztették.

Dobrescu bukásával az a terv is új irattárák örök nyugvójába került, melyben a mai tömeglakás mizériát sürgősen meg akarta oldani olasz, svéd és francia építővállalatokkal. A legnagyobb építkezési kedvezményeket akart nyújtani, hogy egyszobakonyhás, és kétszobakonyhás bérházakat építsenek. Harmincezer család lakik ma is Bukarestben penészes pinceudokban, favázás törpeépületekben, tüdővést, sarlachot és a sorvasztó betegségek tömegét terjesztő odúokban — drága bérért, gyalázatosan magas heti 400—600 lejes lakbérért. A kislakásépítés szünetel. A tüsz, sarlach, tuberkulózis statisztika pedig rejtőnemes számokat mutat.

NYILTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy

dr. Hank Albert

Aradváros főtisztviselője

rövid szenvedés után f. hó 24-én, d. n. 1 órakor Szegeden váratlanul elhunyt.

Drága halottunkat f. hó 26-án délután a szegedi Sebészeti Klinikáról fogjuk a szegedi temetőben örök nyugalomra helyezni.

Hank-család.

Rádió műsor.

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 25.

Bucuresti. 12.00. Gramofon. 5.00. Dinicu-zenekar. 7.00. Gramofon. 7.40. Rádiógyelet. 8.00. Cretzoju énekesnő dalestje. 8.30. Rádiózenekar szimfonikus hangversenye. — Kalundborg-Kopenhága. 8.00. Déltűni zene. 3.45. Magyar dalok. Előadja Kallivoda Olga. 9.00. Szerb ifvánéji ének. hangjáték. 9.35. Táncdalok. — Budapest. 9.15. Szalonzenekari hangverseny. 12.00. Déli harangszó. 12.05. A rádió házikvartettjének hangversenye. 4.30. Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye. 5.40. Tamássy Andor felolvasása. 6.10. Grieg-hangver-

seny a m. kir. Operaház taghiból alakult zenekar előadásában. 7.25. „Az amerikai honfoglalók” (Zane Grey költészet.) Tóth László dr. előadása. 7.59. A Budapesti Polgári Dalkör hangversenye. 8.30. Az Országos Postás Zene- és Kultúregyesület hangversenye. Majd Bura Sándor és cigányzenekarának, valamint a jazz-zenekar hangversenye. — Belgrad. 12.45. Déli zene. 4.00. Gramofon. 5.00. Nemzeti dalok. 5.30. Rádiózenekar. 10.50. Balalajka. — Kassa. 11.30. Gramofon. 12.30. Népszerű hangverseny. 2.30. Gramofon. 5.00. Tánczene. 6.00. Sétahangverseny. — Bécs. 11.00. Gramofon. 12.00. Silving-zenekar. 3.20. Paul Whitemann zenekara gramofonon. 4.00. Szimfonikus zene gramofonon 8.00. Egy óra bár-

zene. 4.30. Gaudriot-jazz. — Krakko. 8.15. Strauss-művek. Pozsony. 6.05. Gramofon. — Prága. 7.05. Fivőrszene. 9.00. Rádió zenekar. 10.15. Orgonaverseny. — Róma. 5.00. Ének-és zenekar. 8.10. Gramofon. 9.00. Muszorgszkij-ékekhangverseny. — Stuttgart. 7.45. Rádió zenekar. 9.30. Filharmonikus hangverseny. 12.30. Éjeli hangverseny. — Varsó. 6.00. Szólisták hangversenyt. 7.20. Gramofon. 8.15. Könnyű zene. 11.00. Tánczene.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVAN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Let. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Let. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Let. A vastagabb betűvel kívánt szavak arányúandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélveggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 6 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

LEVELEZÉS.

DIPLOMAS URAK! Föltétlen disztíngvált uribaratot keresek. Választ „Fiatal ügyvédnek” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 2096

ALKALMAZÁS.

TISZTESSEGES, rendes mindenek felelőse. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2098

KÉRESEK autószerelőt, aki gépet jó karban tartja. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2102

LAKÁS.

A VÁROS legforgalmasabb pontjában egymásbanyúló 2 szoba különbejáratú lakásnak, orvosi rendelőnek vagy irodának, azonnalra kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1263

KIADÓ két elegánsan, butorozott egymásba nyíló különbejáratú szoba fürdőszoba használattal július 1-re. Cím: v. Ferdinánd-utca 9., első emelet az udvarban. — Pontos cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. — Ugyanott egy különbejáratú butorozott szoba kiadó. 2001

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a házmezeinél. 200

EGYSZOBÁS, konyhás lakás tőtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

EGY, esetleg 2 szobás lakást keres a belvárosban magános tisztviselő. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 250

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

KÉTSZOBÁS, konyhás I-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VÉTELESELADÁS.

BIEDERMAYER órái ebédloaszta 750 lej, könyvszekrény 1500 lej, gyönyörű intarziás foteláramak 800 lej, fotel 400 lej, szalon (6 fotel, divány) 3000 lej, stóreok 400 lej darabja, nagyon olcsó keleti ebédloaszonyegek, selyem perzsa asztalterítő, futószőnyeg, zongorák, hegedűk, asztalok, festmények, divány, íróasztalok, 3-as Wertheim-kassza, antik órák, tükrök, esztétik, gyermekágy, vitrinek, antik szekrények, diszárnyak, stb. eladók. SALGONE bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota.

KITÜNO, jókarban levő 2 Hiltres vas-hordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

BÖSENDORFER kitűnő hangu zongora, eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2097

YORKSHIR KAN (deutsche edelschwein) 3 darab tenyésztésre eladó. Jegyző. Sándor. 2103

KÉRESEK két egyforma fehér vaságyat, hálószobaberendezést, ebédlő, uriszoba butorokat, antik komód és szekrényeket, antik brekátokat, ezüsttárgyakat, jég-szekrényeket stb. SALGONE bizományi üzlete. Str. Horia 1. (Széchenyi-utca) Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros esomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

Az aradi garnizon

közhirre teszi, hogy június 26-án, pénteken reggel 8 órakor a vásártéren, körülbelül 60 kilométerrel 10 kerül eladásra.

CEMENT-ES AGYAGIPARI

GÉPEK

u. m. cementtömbökrepek, üreges betonblokkok, cementlapok, esővek, kutgyűrűk, vályuk stb. gyártására. I-a cementfestékek. Agyagtégla betonkeverőgépek, gipszlemez és cseréprések, henger-művek, közzók, kompl. cement- és agyagipari berendezések. o-o Raktárrol szállításja:

„MODERNA”

Építőipari Gépek- és Radiátor R.-T. BRASO, Kis-ucca 12.

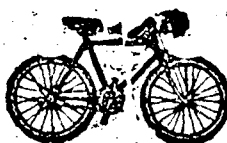
Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg raktárunkat. Költségvetések, prospektusok díjmentesen.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyílt
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: 1. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

Óriási árleszállítás!

Több waggon kerekpárunk érkezett „Naumann”, „Kayer”, „Brennabor”, „H. S. F.”, „Primus”, „National”, „Gürke”, „Dürkopp”, „Hossia”, „Ope”, „Krup Standard”. A legjobb márkájú gummik feltűnő olcsó árban kaphatók. Alkatrészekben gazdag raktár. Javításokat olcsón és pontosan eszközölünk.

Hammer Zeigmond és Fia
Bulevard. Regele Ferdinand No. 27. (Boros Béni-ter)

Judecatoria Mixta Arad.

timbre pe esere.

Nr. G. 4991—1931.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

In baza executiunii de escontantare efectuate in ziua de 8 Febr. 1930, pe baza decisiunii judecatoriei Mixta din Arad Nr. 26126—1930, obiectele sechestrate in procesul verbal de executie Nr. G. 4991—1930, 18 izmene, 18 chamasă bărbătesc, 6 izmene lungi, si alte obiecte pretuite in suma de 30.750 Lei in favorul lui Automobiliu S. A. din Arad repr. pria Dr. Weil Carol adv. din Arad pentru incasarea sumei de 50.000 Lei capital interese de 12% dela 9 Nov. 1928, si speșele stabilite până in prezent, se vor vinde la licitație publică in Arad, Str. Eminescu Nr. 31. in ziua de 26 Iunie 1931. ora 10, conform, art. de lege 107, 108, din anul 1881. al legii exec.

Araceasta licitație se va tine ei in favorul lui Szentgyörgyi Emil si Weiss Martin.

Arad, la 28. Maiu 1931.

2201

Sef. portarel.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

RADNAN 45 éve fennálló fűszerüzlet teljes berendezéssel, a legforgalmasabb helyen, az összes jogokkal, kiadó. Cím Kohn Lajos, Radna. 2072

PÖTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Orbán cukrászata.

Strada Mețianu 6. (Hajek-ház)
Süteményei és fagyaltjai a legjobbak, árak a legolcsóbbak.

Nr. 18.726—1931.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință generală, că Primăria Municipiului Arad, in ziua de 7 Iulie 1931, ora 11 a. m. va ține in biroul Serviciului economic Ușă Nr. 59, licitație publică cu oferte inchise și sigilate in conformitate cu Art. 88—110 din legea contabilității publice, pentru concesiunea garderobei și a bufetului dela cinematograful „Select” pe timp de un an.

Ofertanții cari vor lua parte la licitație, trebuie să depună deodată cu oferta in fața Comisiunii de licitații și garanția de Lei 5000 (cincimii) in numărar sau hârtii garantate de Stat.

Caetul de sarcini și condițiunile de licitație se pot vedea in Camera Nr. 59. a primăriei in orele de serviciu.

Arad, la 19 Iunie 1931.

Primăria Municipiului Arad.

Comitetul Școlar din Olari.

No. 101—1931.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Se deschide licitație publică cu oferte inchise pe ziua de 27 Iulie 1931, pentru provederea școlii cu 64 m³ lemne de foc.

Intrucât licitațiunea n’ar avea rezultat, se va ținea o nouă licitație in ziua de 12 August a. c. Olari, la 28 Iunie 1931.

Hurin Dimitrie,

Sajtos,

presed. com. scol.

2100

secr.

Hirdessen a 46 éve
fennálló
„Aradi Közlöny”-ben